

ลักษณะภาษาในเพลงไทยสากล

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า เพลงไทยสากลมีลักษณะภาษาที่น่าสนใจในเรื่องการสร้างคำ การใช้คำและการเล่นคำ

การสร้างคำในเพลงไทยสากล

จากการศึกษาถ้อยคำในเพลงไทยสากล พบว่า เพลงไทยสากลมีการสร้างคำหลายลักษณะด้วยกัน คือ

1. สร้างคำด้วยวิธีการรวมคำ
2. สร้างคำด้วยวิธีการเชื่อมเสียงของคำ
3. สร้างคำด้วยวิธีการประสมคำ

1. การสร้างคำด้วยวิธีการรวมคำ

เพลงไทยสากลมีวิธีการสร้างคำด้วยวิธีการรวมคำ คือ นำคำ 2 คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันแล้วตัดคำหรือพยางค์ที่เหมือนกันออกหนึ่งคำ หรือหนึ่งพยางค์ คำ 2 คำที่นำมารวมกันนี้เป็นคำที่มี 2 พยางค์ ซึ่งพบว่าอาจเป็นคำซ้อน คำซ้ำ คำประสม หรือคำ 2 พยางค์ ก็ได้ เช่น

เมืองไทยเรานี้	ชักจะขาดคนดีไปเรื่อยเรื่อย
เรียนมาจนเหนื่อย	ก็เพราะต้องการความรู้
จบมาก็ไม่มีงานทำ	เพราะขาดเส้น <u>คำอ้อมชู</u>
ใครใหญ่ใครอยู่	ต้องไปพึ่งหมอดูเป็นประจำ

(7.5)

คำว่า "คำอ้อมชู" มาจากคำว่า "คำชู" และคำว่า "อ้อมชู"

คำว่า "คำชู" หมายถึง บำรุงให้เจริญขึ้น พงษ์ให้สูงขึ้น (พจนานุกรมฯ 2525 : 188)

คำว่า "อ้อมชู" หมายถึง ประคับประคอง ยกย่องเลี้ยงดู (พจนานุกรมฯ 2525 : 932)

เมื่อรวมคำว่า "คำชู" กับ "อ้อมชู" แล้วตัดพยางค์ "ชู" ซึ่งซ้ำกันออก 1 พยางค์ คงเหลือเป็น "คำอ้อมชู"

ไม่มีชัชชนะใดยิ่งใหญ่

เท่ากับไทยชนะเหนือใจตน

ไม่มีภัสผองใดเห็นมโหดร้าย

เท่ากับภัสผองไทยทำลายตน

(5.18)

คำว่า "เห็นมโหดร้าย" มาจากคำว่า "เห็นมโหด" กับคำว่า "โหดร้าย"

คำว่า "เห็นมโหด" หมายถึง ดูร้ายทารุณ (พจนานุกรมฯ 2525 : 883)

คำว่า "โหดร้าย" หมายถึง ร้ายกาจ (พจนานุกรมฯ 2525 : 883)

เมื่อรวมคำว่า "เห็นมโหด" กับ "โหดร้าย" แล้วตัดพยางค์ "โหด" ซึ่งซ้ำกันออก 1 พยางค์ คงเหลือเป็น "เห็นมโหดร้าย"

หยุดดวงใจไฝรักคุณ

จากไปไกลขอไม่มีคุณ ว้าวุ่นวายใจ

(34.18)

คำว่า "ว้าวุ่นวาย" มาจากคำว่า "ว้าวุ่น" กับคำว่า "วุ่นวาย"

คำว่า "ว้าวุ่น" หมายถึง สับสน (พจนานุกรมฯ 2525 : 752)

คำว่า "วุ่นวาย" หมายถึง เกิดความไม่สงบ เอาเป็นธุระมากเกินไป (พจนานุกรมฯ 2525

:761)

เมื่อรวมคำว่า "ว้าวุ่น" กับวุ่นวาย" แล้วตัดพยางค์ "วุ่น" ซึ่งซ้ำกันออก 1 พยางค์ คงเหลือ
เป็น "ว้าวุ่นวาย"

ช่วยสร้างสวรรค์	เจ้าโลกน้อยน้อย
เด็กเด็กยังคอย	อาหารจากท่าน
แบ่งเงินมา	<u>คำจุนเจือ</u> กัน
อย่าเอาเงินนั้น	ซื้ออาหารฆ่ากันเอง

(33.24)

คำว่า "คำจุนเจือ" มาจากคำว่า "คำจุน" กับคำว่า "จุนเจือ"

คำว่า "คำจุน" หมายถึง อุดหนุนให้ดำรงอยู่ได้ (พจนานุกรมฯ 2525 : 188)

คำว่า "จุนเจือ" หมายถึง อุดหนุนเพื่อแผ้ว (พจนานุกรมฯ 2525 : 236)

เมื่อรวมคำว่า "คำจุน" กับ "จุนเจือ" แล้วตัดพยางค์ "จุน" ซึ่งซ้ำกันออก 1 พยางค์
คงเหลือเป็น "คำจุนเจือ"

ข้าวของเครื่องใช้มันก็แพงไปทุกที	ทั้งสุราหรือล็อตเตอรี่ก็ยังแพง
ได้ค่าแรงมาไม่พอ <u>ชา</u> <u>ไส้</u> แห้ง	เป็นอย่างนี้ทุกแห่งอย่าเพิ่งแข่งกันตาย

(3.34)

คำว่า "ชาไส้แห้ง" มาจากคำว่า "ชาไส้" กับคำว่า "ไส้แห้ง"

คำว่า "ชาไส้" หมายถึง ประทังความหิว (พจนานุกรมฯ 2525 : 666)

คำว่า "ไส้แห้ง" หมายถึง ขากจน อดอยาก (พจนานุกรมฯ 2525 : 841)

เมื่อรวมคำว่า "ชาไส้" กับ "ไส้แห้ง" แล้วตัดพยางค์ "ไส้" ซึ่งซ้ำกันออก 1 พยางค์ คงเหลือ
เป็น "ชาไส้แห้ง"

ขามที่เธอต้องจากฉัน	สิ่งที่ฉันคืออยู่คู่ <u>เคียง</u> ข้างเธอ
---------------------	---

(34.16)

คำว่า "คู่เคียงข้าง" มาจากคำว่า "คู่เคียง" กับคำว่า "เคียงข้าง"

คำว่า "คู่เคียง" หมายถึง คู่ที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน (พจนานุกรมฯ 2525 : 192)

คำว่า "เคียงข้าง" หมายถึง ชิดกันโดยเรียงข้าง (พจนานุกรมฯ 2525 : 198)

เมื่อรวมคำว่า "คู่เคียง" กับ "เคียงข้าง" แล้วตัดพยางค์ "เคียง" ซึ่งซ้ำกันออก 1 พยางค์ คงเหลือเป็น "คู่เคียงข้าง"

ปวดฟันเจ็บมือ

หายใจไม่เคยโปร่ง

โง่งงคอก็โง

หูดจะฝ้าฟาง

จะเปลี่ยนทอนซิล

ย้ายไต

จะผ่าหัวใจให้เล่นบาง

โปรดวางโปรดวางไว้ใจ

ในงานเรา

(9.17)

คำว่า "วางไว้ใจ" มาจากคำว่า "วางใจ" กับคำว่า "ไว้ใจ"

คำว่า "วางใจ" หมายถึง เชื่อใจ ไว้ใจ (พจนานุกรมฯ 2525 : 750)

คำว่า "ไว้ใจ" หมายถึง มอบความเชื่อใจ ความมั่นใจให้ วางใจ (พจนานุกรมฯ 2525 : 764)

เมื่อรวมคำว่า "วางใจ" กับ "ไว้ใจ" แล้วตัดพยางค์ "ใจ" ซึ่งซ้ำกันออก 1 พยางค์ คงเหลือเป็น "วางไว้ใจ"

ผมเป็นคนไซเซซังจร หมอหนึ่ม มีกรำทำกินหนาวร้อนตะลอนลี

ข้างถนนหนทางเรื่องราวได้เรียนรู้ มาคว่นคิด คิดดูได้รู้เรียนได้เขียนอ่าน

(6.10)

คำว่า "ไซเซซัง" มาจากคำว่า "ไซเซ" กับคำว่า "เซซัง"

คำว่า "ไซเซ" หมายถึง เซไปเซมา (พจนานุกรมฯ 2525 : 290)

คำว่า "เซซัง" หมายถึง อาการที่เดินเซไปไม่ตรงอย่างคนเฒ่า หรือคนไร้มั่ง (พจนานุกรมฯ 2525 : 287)

เมื่อรวมคำว่า "ไซเซ" กับ "เซซัง" แล้วตัดพยางค์ "เซ" ซึ่งซ้ำกันออก 1 พยางค์ คงเหลือเป็น "ไซเซซัง"

ยามจันทร์ลาฟ้าดาราอันไม่สว่าง

ฟังดูซีมีเสียงจากหุบเขา

มักคลอเคลียเคล้าไม่ห่าง

ดูจสวรรคตนั้นสร้างให้

(14.6)

คืนวันนั้นที่ผ่านยังจดจำ

เคยจำคำเบิกบานหวานชื่น

เราเคยคลอเคลียเคล้า

แต่ใจเรากลับมาฝัน

ใครชื่นชมก็ฉันและเธอ

(18.5)

คำว่า "คลอเคลียเคล้า" มาจากคำว่า "คลอเคลีย" กับคำว่า "เคล้าเคลีย"

คำว่า "คลอเคลีย" หมายถึง เคล้าคู่กัน เคียงเคล้ากันไป (พจนานุกรมฯ 2525 : 169)

คำว่า "เคล้าเคลีย" หมายถึง เคล้าคู่กัน เคียงเคล้ากัน คลอเคลีย (พจนานุกรมฯ 2525 : 194)

เมื่อรวมคำว่า "คลอเคลีย" กับ "เคลียเคล้า" แล้วตัดพยางค์ "เคลีย" ซึ่งซ้ำกันออก 1 พยางค์ คงเหลือเป็น "คลอเคลียเคล้า"

ตั้งตัวเธอแผลกราน

สุดจะทานต่อคำคน

เข้าใจหม่อมองมัว

อย่าเตือนแต่ใจเจ็บ

แม้คำใครไม่กลัว

ตัวของเราคือเราเท่านั้น

ผ่านไปแล้วให้มันผ่านไป

เริ่มกันคราวใหม่ฉันไม่แค้น

(34.24)

คำว่า "หม่อมองมัว" มาจากคำว่า "หม่อมอง" กับคำว่า "หมองมัว"

คำว่า "หม่อมอง" หมายถึง ไม่พอใจ ไม่สบายใจ (พจนานุกรมฯ 2525 : 836)

คำว่า "หมองมัว" หมายถึง ไม่แจ่มใส ไม่เบิกบาน (พจนานุกรมฯ 2525 : 836)

เมื่อรวมคำว่า "หม่อมหมอง" กับ หม่อมมัว" แล้วตัดพยางค์ "หมอง" ซึ่งซ้ำกันออก 1 พยางค์ คงเหลือเป็น "หม่อมหม่อมมัว"

2. การสร้างคำด้วยวิธีการเชื่อมเสียงของคำ

การสร้างคำด้วยวิธีการเชื่อมเสียงของคำในเพลงไทยสากลนี้ หมายถึง การเชื่อมคำ 2 คำ เข้าเป็นคำเดียวกันโดยการเปลี่ยนแปลงเสียงสระของคำอาจมีการตัดคำ หรือเสียงของคำบางคำออก พบว่า คำที่ได้มีบางคำจัดเป็นคำสแลง เช่น

มะริโกย

ลาก่อนเมืองไทยด้อยพัฒนา มันช่างน่าอยู่ เสียงนี้กระไร
มันช่างน่าอยู่ เสียงนี้กระไร เป็นมะริโกย เสียงเลียดดีกว่า

(6.30)

เดินเดินตื่นหนา ตามแต่ข้าจะพา ไปส่ง
เผ่าพันธุ์พงษ์ไพร มะริโกยหรือมะริโก
บนดำนบนเหลือง บนแปไป

(1.18)

คำว่า "มะริโกย" มาจากคำว่า "อเมริกา" กับ "ไทย" โดยเชื่อมเสียงระหว่างพยางค์ "กา" กับ "ไทย" เป็น "โกย" ได้คำว่า "อเมริโกย" ตัดพยางค์แรกทิ้งเหลือเป็น "เมริโกย" แล้วเปลี่ยนเสียงพยางค์หน้าจากเสียงเอ เป็นเสียงอะ ได้คำว่า "มะริโกย"

มะริโก

เดินดินตั้นหนา	ตามแต่ขาจะพาไปส่ง
เผ่าพันธุ้พงษ์ไทน์	มะริโกยหรือมะริโก
ปนคำปนเหลืออง	ปนเปไป

(1.18)

คำว่า "มะริโก" มาจากคำว่า "อเมริกา" กับ "นิโกร" โดยตัดคำพยางค์หน้าของคำว่า "นิโกร" ออกเหลือเป็น "โกร" แล้วนำมาเชื่อมเสียงกันระหว่างพยางค์ "กา" กับ "โกร" เป็น "โก" ได้คำว่า "อเมริกา" ตัดพยางค์แรกทิ้งเหลือเป็น "เมริโก" แล้วเปลี่ยนเสียงพยางค์หน้าจากเสียงเอเป็นเสียงอะ ได้คำว่า "มะริโก"

อเมริกาโย

ศึกจันทนาชิงแชมป์ เป็ชนโลก	ส่งผู้ใหญ่ไปชกเพื่อคนไทย
ให้เป็นมวยมิใช่มวยล้ม	มวยไทยไทยนิยมอเมริกาแนบกลับไป

(5.30)

คำว่า "อเมริกาโย" มาจากคำว่า "อเมริกา" กับ "โย" โดยเชื่อมเสียงระหว่างพยางค์ "กา" กับ "โย" เป็น "โย" ได้คำว่า "อเมริกาโย"

3. การสร้างคำด้วยวิธีการประสมคำ

ในเพลงไทยสากลมีการสร้างคำด้วยวิธีการประสมคำ โดยการนำคำที่มีความหมายต่างกันมาประสมกัน เพื่อให้เกิดเป็นคำใหม่โดยยังมีเค้า ความหมายของคำเดิมอยู่ คำประสมเท่าที่พบเป็นค่านามเท่านี้ เช่น

กลิ้งพันกับนางราตรี	กลิ้งเช่นนี้ไปลิศถนัด
กลิ้งควันเป็นรบกัณเหมือนกัด	กลิ้งตายซัดซัดคือกลิ้งยาเสด็จ

(23.2)

คำว่า "นางราตรี" เป็นการประสมคำระหว่างคำว่า "นาง" กับ "ราตรี" หมายถึง ผู้หญิงที่ทำงานกลางคืนโดยใช้ความสวยความสาวของตน

แผ่นดินที่แห้งแล้งด้วยแสงอาทิตย์ส่อง	มีแต่ละอองและผงธุลี
<u>ดวงแดด</u> แผดร้อนเต็มที	สาดต้องวารีพล้นแห้งเหือดหาย

(33.6)

คำว่า "ดวงแดด" เป็นการประสมคำระหว่างคำว่า "ดวง" กับ "แดด" หมายถึง พระอาทิตย์

ฝังใจวันนั้น	แม่หาบทนมขึ้นข้ามถนน
รถเร็วแล่นชน	บนทางม้าลาย
รับนำร่างกาย	เลือดอาบเป็นสายไป <u>ตึก</u> ขาว
ฝังใจเรื่องราว	คนที่ <u>ตึก</u> ขาวทำนอง
น้ำเงินเจ้าเอย	ชี้ขึ้นคน

(39.10)

คำว่า "ตึกขาว" เป็นการประสมคำระหว่างคำว่า "ตึก" กับ "ขาว" หมายถึง โรงพยาบาล

ห้อยบ่วงผู้ใด	ตั้งใจไปพบเจ้าเอย
ข้ามสู่เวียงจันทร์	ใจหมายมันได้ชมเชย
<u>สาวฝัง</u> ชายเจ้าเอย	ห้อยปลื้มสาวเลข

(6.38)

คำว่า "สาวฝังชาย" เป็นการประสมคำระหว่างคำว่า "สาว" กับ "ฝังชาย" หมายถึง หญิงสาวในประเทศลาว

จากเมืองไทยก็คือ ไม่นไกลจากลาว	สู่เมืองหนาวยุโรปอเมริกา
จากดอนเมืองเมื่อปลายเดือนตุลา	ซาบีน่าบรัสเซลเบลเยียม
อยู่กับนางฟ้าผมทอง	ได้แต่เมียงมองหัวใจใหม่เกรียม
หลบลบลันตื้นต้นผืนจริงผืนเทียม	แล้วหกไอ้เหี้ยมก็ได้ลงนิวยอร์ค

(6.26)

คำว่า "นางฟ้าผมทอง" เป็นภาพประสมคำว่า "นางฟ้า" กับ "ผมทอง" หมายถึง หญิงสาวฝรั่ง ที่ทำงานเป็นพนักงานบริการบนเครื่องบินหรือที่เรียกว่า แอร์โฮสเตรส

การใช้คำในเพลงไทยสากล

การใช้คำในเพลงไทยสากลนั้นใช้คำง่าย ๆ ไม่ค่อยมีคำศัพท์ยาก คำที่ใช้เป็นคำภาษาพูดซึ่งอาจแบ่งย่อยเป็นคำภาษาปาก คำสแลง และคำภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพราะผู้แต่งต้องการสร้างความเป็นกันเองหรือสร้างความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ฟัง จึงสื่อความหมายของบทเพลงออกมาในลักษณะคุยกัน บอกเล่าข้อความ ถามสารทุกข์สุกดิบ และบันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ คำที่ใช้ในเพลงไทยสากลยังมีคำเสริมสร้อยอีกประเภทหนึ่งด้วย

1. การใช้คำภาษาพูด

เหตุที่ผู้แต่งใช้คำภาษาพูดในเนื้อเพลงอาจจะวิเคราะห์ได้ดังนี้

ก. คำภาษาพูดเป็นภาษาที่ง่าย ใช้สะดวก สื่อสารได้รวดเร็ว ทันใจผู้ฟัง

คนฟังเพลงไทยสากลส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มวัยรุ่น อายุประมาณ 15-25 ปี ซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่กลุ่มหนึ่งของประเทศ กลุ่มวัยรุ่นนี้สามารถรับและพัฒนาภาษาได้อย่างรวดเร็ว เป็นวัยแห่งความคิดริเริ่ม คนที่อยู่ในวัยนี้ชอบภาษาที่มีความกระชับ กะทัดรัด ภาษาที่แสดงความกระฉับกระเฉงและความว่องไว และภาษาต้องสามารถเข้าถึงอารมณ์คนฟังได้อย่างแท้จริง ดังนั้นผู้แต่งบทเพลงจึงนิยมถ่ายทอดบทเพลงด้วยคำภาษาพูด เพราะสามารถสนองความต้องการและเข้าถึงจิตใจของคนฟังได้ดีและรวดเร็ว และที่สำคัญ กลุ่มวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่มีอำนาจในการตัดสินใจซื้อ

เพลงที่จัดทำขึ้นที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นกลุ่มที่มีพลังในการสื่อสาร ผู้แต่งจึงต้องเอาใจเพื่อการตลาดอีกทางหนึ่งด้วย

ข. คำภาษานุดสามารถแสดงความใกล้ชิด และความเป็นกันเองระหว่างผู้แต่งบทเพลง (ใช้นักร้องเป็นตัวแทน) กับผู้ฟังเพลง เหมือนกับว่าได้มานั่งคุยกันอยู่ต่อหน้าจริง ๆ ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ร่วมไปกับบทเพลง บากคนอาจคิดว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งหรือตัวละครตัวหนึ่งในบทเพลง เพราะเนื้อเพลงนั้นตรงกับชีวิตจริงของตน

จากการศึกษาเรื่องการใช้คำในเพลงไทยสากลจำนวน 972 เพลง พบว่า มีการใช้คำภาษานุดเป็น 3 ประเภทย่อย คือ ภาษาปาก คำแสลง คำภาษาอังกฤษ

1.1 การใช้คำภาษาปาก

การใช้คำภาษาปากมีตั้งแต่ระดับธรรมดาจนถึงคำหยาบ

1.1.1 การใช้คำภาษาปากระดับธรรมดา

คำภาษาปากระดับธรรมดา คือ คำที่ใช้พูดจาติดต่อสื่อสารกันอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ไม่นำไปใช้ในภาษาเขียน ภาษาสุภาพหรือภาษาทางการ แต่ไม่มีลักษณะหยาบคาย

จะดูหนึ่งฟังเพลง

ต่างจ่ายกันเองประหยัดดี

(8.5)

คำว่า "หนึ่ง" เป็นคำภาษาปาก ภาษาทางการใช้คำ ภาพยนตร์

หมูแพงขึ้นราคา

คนก็ยังสรรหามากิน

หมาเดินตามพื้นดิน

คนไม่กินเพราะไม่มีราคา

(8.12)

คำว่า "หมา" เป็นคำภาษาปาก ภาษาสุภาพใช้คำว่า สุนัข

นี่แหละครับเรื่องเก่า เอ๊ยมาแล้วให้ฟัง
เดี๋ยวนี้เป็นความหลัง ฝรั่งก็วะไปแล้ว

(6.23)

คำว่า "ฝรั่ง" เป็นคำภาษาปาก หมายถึง ชาวต่างประเทศที่เป็นกลุ่ม ชนชาติผิวขาว

เมื่อคุณชายนอนล้มลง เราจึงส่งคุณหมอไป
ตรวจคุณชายไม่เข้าไย เห็นคุณชายไปผ่าตัดกันที

(9.5)

คำว่า "หมอ" เป็นคำภาษาปาก ภาษาทางการใช้ว่า แพทย์

มีปัญญาหา โรงหมอ โรงเรียน

(19.1)

คำว่า "โรงหมอ" เป็นคำภาษาปาก ภาษาทางการใช้ว่า โรงพยาบาล

รถก็เก่าเข้า เมื่อยก็แก่ แง่จริงเราเข้า เมียดึกว่า

(18.1)

คำว่า "เมื่อย" เป็นคำภาษาปาก ภาษาทางการใช้ว่า ภรรยา

ลิปลือมาแล้วรถเก็ง หลบ หน่อย อ้าย เออ ฮ่อ ฮ่าง เพ็ง ใจ น้อ ฮ่อ ไป แต่ กม.

(17.33)

คำว่า "ลิปลือ" เป็นคำภาษาปาก ภาษาทางการใช้ว่า รถบรรทุก

รู้จักท้าว ถิ่น ชาติ พนม โคราช ฮ่า โม

(16.3)

คำว่า "โคราช" เป็นคำภาษาปาก ภาษาทางการใช้ว่า จังหวัดนครราชสีมา

คำว่า "ฮ่าโม" เป็นคำภาษาปาก ภาษาทางการใช้ว่า ท้าวสุนารี

จน จน จน จนหมดทนแรงใจ

(8.11)

คำว่า "จน" เป็นคำภาษาปาก ภาษาสุภาพใช้ว่า โกรธ

ไปเจอข้างวังเข้ารูป ไปเจองูกินจิ้งตัวใหญ่

(17.24)

คำว่า "เจอ" เป็นคำภาษาปาก ภาษาทางการใช้ว่า เห็น หรือ พบ

พ่อไม่มี แม่ไม่มา ย่าไม่อยู่ ญาติไม่เจอ

(17.16)

คำว่า "เจอ" เป็นคำภาษาระดับปาก ภาษาทางการใช้ว่า มาก

1.1.2 การใช้คำหยาบ

คำหยาบ ตามความหมายของพจนานุกรม ๓ หมายถึง คำไม่สุภาพเป็นคำภาษาพูดซึ่งต่ำกว่าภาษามาตรฐาน คำหยาบในเพลงเป็นคำที่มีลักษณะค่อนข้างกระด้าง ก้าวร้าว ผู้แต่งใช้คำหยาบเพื่อระบาย ความกดดัน โกรธ เกลียด เคียดแค้น ไม่พอใจออกมาอย่างโจ่งแจ้ง ตรงไปตรงมา และค่อนข้างรุนแรง ลักษณะของคำหยาบในเพลงไทยสากล เป็นคำหยาบตรง ๆ คำส่นหรือ คำด่า เช่น

เที^{๑๒}ชว ไปตามวัน บุ^{๑๓}กััน ไปตามลม สนุกสุขสมหัวใจเหงาคร่ำ
 ี^{๑๔}พที่ฮาวนาน หรือสิ้นแต่เพียงคำ เอาตูดแช่น้ำแล้วเดินต่อไป

(9.14)

คำว่า "ตูด" เป็นคำหยาบ คำสุภาพใช้ว่า "ก้น"

อย่าขอมรับใช้เชิ^{๑๕}นช้ายเล็ชชว^{๑๖}จนวัน
 กวนบ้านเมืองจนกวน^{๑๗}กวนไอ้ช กวนสิ้นตีน

(5.29)

คำว่า "กวนตื่น" หมายถึง ชวนให้เกิดความรำคาญ ชวนให้ทำร้าย (พจนานุกรมฯ 2525 : 63)
 คำว่า "สันตื่น" เป็น คำหยาบที่ใช้เปรียบเทียบกับความสูงต่ำหรือดำทอกันว่าฝ่ายหนึ่งต่ำที่สุด
 เหมือนกับสันเท้าของอีกฝ่ายหนึ่ง

คำว่า "กวนสันตื่น" เป็นคำหยาบแสดงอารมณ์ หมายถึง ชวนให้เกิดความรำคาญอย่างมาก
 ชวนให้ทำร้ายอย่างมาก ทำให้อายากตะ

ไชว่าหั้นเฮาะ กุสมเพมิง เนะซี

(6.39)

คำว่า "กุ" เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 คำว่า "มิง" เป็นสรรพนามบุรุษที่ 2 ทั้งสองคำนี้ เป็นคำ
 หยาบ

สองตื่นเปลือยฮ้าวารี

(6.34)

คำว่า "ตื่น" เป็นคำหยาบ คำสุภาพไชว่า "เท้า"

ไว้อย แพนเฮาคนก่อนถั้นถั้นวอกไว้อย

(24.2)

คำว่า "ไว้อย" เป็นคำหยาบแสดงความรู้สึกไม่พอใจ

ถั้นถั้นเขอบางนา แต่เธอผ่าไปบางพลี

(14.23)

คำว่า "ผ่า" เป็นคำหยาบแสดงความรู้สึกไม่พอใจที่ต้องผัดผ่อนทำให้รอกเก้อ คำสุภาพจะไชว่า กลับ

บ๊ะ อะไรกันไว้อย

(14.23)

คำว่า "บ๊ะ" เป็นคำอุทานแสดงความรู้สึกไม่พอใจ

เดี๋ยวนี้เป็นความหลัง ฝรั่งก็วะไปแล้ว

(7.3)

คำว่า "วะ" เป็นคำอุทานแสดงความไม่พอใจ

กางเกงเสื้อผ້ารองเท้า แหมเทไม่เบาขอฮีมใส่สักที
(ก็ซู้ด ก็ซู้ดแล้วเนี่ยะ ฮีมใส่ทุกทีไม่เห็นจะส่งคืนมา)

ส่งคืนให้เธอที่ไร ก็เห็นเธอให้ฉันกลับมาทุกทรา
(เล่นใส่ซะเหมือนนับผ่า ซาดรุ่งวิ่งมาใครบ้างจะเอาลง

(25.31)

คำว่า "นับผ่า" เป็นคำสบถแสดงความไม่พอใจ

ถามที่แรกเจ้าบอกเขาเป็นเกาะเทศ พ่อเลขเจยคงไม่มีอะไรกัน...
ถามที่ไรก็ไปเที่ยวเขตเที่ยวบาร์ (ซ้ำ) กว่าจะรู้ไอ้हांมันพลาดเราไปพัน

(7.17)

คำว่า "ไอ้हां" เป็นคำด่า แสดงความโกรธผู้ชายที่มาหลอกหลวงลูกสาว

ที่เอเอ็กซี่ไอคนไทยเรียกแท็กซี่ วิ่งจรรวีรับส่งผู้คน
ก็ยังไม่แค้นแล้วถูกคนจนปล้นคนจน มันช่างสัปดณะพวกไอ้คนจ้งไร

(6.6)

คำว่า "ไอ้" เป็นคำประกอบนำหน้าชื่อ แสดงความดูหมิ่นเหยียดหยาม ความไม่พอใจ

คำว่า "จ้งไร" หมายถึง เลวทราม เป็นเสียมืด ไม่เป็นมงคล

คำว่า "ไอ้คนจ้งไร" เป็นคำด่าที่แสดงอารมณ์โกรธ ไม่พอใจ และดูหมิ่นเหยียดหยาม

1.2 การใช้คำแสลง

พจนานุกรมฯ กล่าวถึงคำแสลงว่า คำแสลง หมายถึง ถ้อยคำหรือสำนวน ที่ใช้ให้เข้าใจกัน เฉพาะกลุ่มหรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่ยอมรับกันว่าถูกต้องตามหลักภาษา (พจนานุกรมฯ 2525 : 780)

จากการศึกษาข้อมูลพบคำแสลง 2 ประเภท คือ คำแสลงที่เป็นภาษาไทย และคำแสลงที่มาจากภาษาอังกฤษ

1.2.1 คำแสลงที่เป็นภาษาไทย

คำแสลงที่เป็นภาษาไทยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ คำแสลงที่สร้างขึ้นใหม่ และคำแสลงที่มาจากภาษาปกติ

1.2.1.1 คำแสลงที่สร้างขึ้นใหม่

ผู้แต่งเนื้อเพลงไทยสากล ได้นำเอาคำแสลงที่สร้างขึ้นใหม่ที่มีใช้อยู่ในภาษามาใช้ในเพลงไทยสากลของตน คำแสลงที่สร้างขึ้นใหม่เป็นคำที่ไม่ปรากฏในพจนานุกรมฯ นำมากำหนดให้มีความหมายเฉพาะความหมายใดความหมายหนึ่ง คำแสลงที่พบเป็น คำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์

คำแสลงที่เป็นคำนาม เช่น

ฝรั่งมั่งค่า (บั้งยุ้น) มาสกพลขึ้นบก

(5.26)

คำว่า "ยุ้น" เป็นคำนาม หมายถึง ชาวญี่ปุ่น

อเมริกาความหวังก้าวหน้า ความหวังก้าวไกล....
 ทำงานไม่นานเห็นบ้านหนึ่งหลัง
 รถยนต์จะนั่งก็เป็นเรื่องท่ามะดอสะระอา (ซ้ำ)
 ลูก ๆ ก็เป็นภาษาปะกิต ฟุตบิตฟอไฟตั้งแต่เกิดมา

(6.30)

คำว่า "ปะกิต" เป็นคำนาม หมายถึง อังกฤษ

ลูก ๆ ก็เป็นภาษาปะกิต ฟุตบิตฟอไฟตั้งแต่เกิดมา
 มันช่างน่าอยู่เสียไ้กระไร เป็นมะริโกเสียเลขดีกว่า

(6.30)

คำว่า "มะริโก" เป็นคำนาม หมายถึง คนไทยที่อาศัยอยู่ในอเมริกา คำว่า "มะริโก" มา
 จากคำว่า "อเมริกา" กับ "ไทย" (ดูอธิบายในหน้า)

เผ่าพันธุ์พงษ์ไทมะริโก หรือ มะริโก

(1.18)

คำว่า "มะริโก" เป็นคำนาม หมายถึง เด็กลูกครึ่งที่มีเชื้อสายไทยกับอเมริกา
 คำว่า "มะริโก" เป็นคำนาม หมายถึง เด็กลูกครึ่งที่มีเชื้อสายอเมริกากับนิโกร ชื่อสังเกต
 การแปลความหมายมักใช้บริบทช่วยในการแปลมะริโก

ทอม ทอม แวร์ซู โกลาสไนท์ ไอเลิฟเมืองไทย
 ไอไลค์ เอ๊ะ เอ๊ะ

(5.26)

คำว่า "เอ๊ะ เอ๊ะ" เป็นคำนาม หมายถึง สาววัยรุ่น

คำสแลงที่เป็นคำกริยา

ระวัง โคนพวก โก้หลอกเสฟ

มันหลอกไป เอิบคงต้องเจ็บอุรา

(7.14)

คำว่า "เอิบ" เป็นคำกริยา หมายถึง การร่วนพรหมจรรย์ของหญิงสาว

ฝันว่าเธอ ไถ่

หมดสภาพ โดนทิ้ง สมน้ำหน้าสาธุ

(23.10)

คำว่า "ไถ่" เป็นคำกริยา หมายถึง สวยาม ดีมาก

ห้ามปราบไม่ฟังยังบ้าคลั่งคุ้มร้าย

บ้างจะฆ่าตัวตายไม่มีอะไรให้มันเสฟ

พอหมดชา ซื้อบื้อ เงินซื้อก็ไม่มี

ก็ต้องไปปล้นไปจี้ เจอสีกาก็เข้าก็เสรีจ

(4.9)

คำว่า "ซื้อบื้อ" เป็นคำกริยา หมายถึง ซิม ใจ ทัม

...และเป็นความจริงเหมือนคนถูกสิงหัวใจมืดดำ

กิเลสตัณหาชักนำสร้างความเหลื่อมล้ำสูงต่ำวุ่นวาย

หลอกลวงตัวเอง เจ้ง ว่าแจ้วแล้วก็จริงใจ...

(19.12)

คำว่า "เจ้ง" เป็นคำกริยา หมายถึง ตี ยอดเชื่อม

คำสแลงที่เป็นคำวิเศษณ์ เช่น

ข้าง ๆ ชื่อน้อย ชื่อจิบจ้อย แต่ตัวเบื้อเร่อ

(17.14)

คำว่า "จิบจ้อย" เป็นคำวิเศษณ์ชยานาม ชื่อ หมายถึง เล็ก น้อย

ฟังไว้นะสาววัยปึง เที่ยวกันจริง เที่ยวกันจริง ไม่เคยหวัน

(6.17)

คำว่า "ปึง" เป็นคำวิเศษณ์ชยานาม "วัย" หมายถึง สดใส แกร่ง

1.2.1.2 คำสแลงที่มาจากคำภาษาปกติ

คำสแลงที่มาจากคำภาษาปกติ คือ การนำคำที่มี
ใช้อยู่ปกติในภาษามากำหนดความหมายขึ้นใหม่ให้มีความหมาย เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
คำสแลงที่มาจากคำภาษาปกติที่พบในเพลง ไทยสากล แบ่งเป็น คำสแลงที่เป็นคำเดี่ยว คำประสม
และสำนวน

1.2.1.2.1 คำสแลงที่เป็นคำเดี่ยว เช่น

เห็นฉันเป็นเสี้ยว ฉันเป็นเสี้ยว ฉันเป็นเสี้ยว ไซ้ใหม่

จิงหลอก ได้หลอกดี

(21.10)

คำว่า "เสี้ยว" เป็นภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมสถาบัน ในที่นี้หมายถึง คน
ลาว (แฝงความรู้สึกว่า แซ่ ไ้)

ดึกแล้วแมว ไล่กั๊กกัน แสงจันทร์วันเพ็ญ เด่นดวง

แกง ไก่ ใส่มะ เขือพวง เอามา จ้วง คน ละ สาม สอง สาม

(18.9)

คำว่า "จ้วง" หมายถึง ภิรัชที่เอาภาชนะ เช่น ชัน เอื้อมลง ไปตักน้ำขึ้นมาโดยแรง อากาศที่

เอาพายุพายุน้ำโดยเร็วอย่างพายุเร็วแห่ง (พจนานุกรมฯ 2525 : 215) ในที่นี้หมายถึง กิน
อย่างเร็ว

ที่เพื่อนฉันมันไม่ได้มีปริญญา แต่มีหน้ามีตาได้การงานซึ่งใหญ่
สอบถามเพื่อนที่หมดความขี้ใจ เพราะพ่ออื้อะใหญ่ในสังคมวันนี้

(21.7)

คำว่า "ใหญ่" หมายถึง โต สำคัญกว่า ยิ่งกว่า เต็มที่ (พจนานุกรมฯ 2525 : 868) ในที่นี้
หมายถึง มีอำนาจ

ชายคนนั้นนั่งอัดซาของ เห็นซี่ซากองถอนใจให้หวาน

(6.17)

คำว่า "อัด" หมายถึง ดัน ยัด ประคบให้แน่น บีบ กลั้นหายใจ (พจนานุกรมฯ 2525 : 892)
ในที่นี้หมายถึง สู้ (บุหรี)

...กว่าจะรู้ได้ท่ามันพาลูกเราไปไหน ฟังไว้นะสาววัยบึง
เที่ยวกันจริงเที่ยวกันจริงไม่เคยหวั่น

(7.17)

คำว่า "ไหน" หมายถึง เอาของมีคมเช่นดาบฟาดลงไปโดยปริยาย หมายถึง อากาศที่คล้ายคลึง
เช่นนั้น (พจนานุกรมฯ 2525 : 600) ในที่นี้หมายถึง พร่าพรหมจรรย์ของหญิงสาว

ดื่มดื่กดื่กดื่เข้า

จะสร้างเมาผู้เฒ่าก็เล่นต่อ

(7.12)

คำว่า "เล่น" หมายถึง ทำเพื่อสนุกหรือผ่อนคลาย สาละวัน หรือหมกมุ่นอยู่กับสิ่งใด ๆ ด้วย
ความเพลิดเพลินเป็นเฉพาะ ทำหรือพูดอย่างไม่เอาจริงร่วมด้วย เอาด้วย (พจนานุกรมฯ 2525
: 721) ในที่นี้หมายถึง "ดื่ม"

บ้านนาของเรามีเขค ให้ลูกกะเด็กสนุกกันหนอ
ดั้นกันตัว โกงตัวงอ ผู้ใหญ่หัวร่อเด็ก ๆ ชอบใจ

(11.5)

คำว่า "ดั้น" หมายถึง อากาศที่พัดหรือพัดตัวไปมาอย่างแรง ลั่นไหว กระทบกระทั่ง ไม่ตายตัว (พจนานุกรมฯ 2525 : 301) ในที่นี้หมายถึง เดินรำแบบทางตะวันตกไม่กำหนดท่าเดิน เดินตามใจชอบดนตรีที่ใช้จะเป็นจังหวะเร็ว

1.2.1.2.2 คำสแลงที่เป็นคำประสม เช่น

ชกกันเหมือนมวยตุ้วันเสาร์ ตีศอกโชนเข้าเอาให้ตายให้ตาย

(19.3)

คำว่า "มวยตุ้" เป็นคำประสม ระหว่างคำว่า "มวย" กับ "ตุ้" หมายถึง ราชการมวยทางโทรทัศน์

หยุดก็ตาย เดินต่อก็ตาย จะทำไ้ได้มีแต่ตายลูกเดียว

(19.3)

คำว่า "ลูกเดียว" เป็นคำประสมระหว่างคำว่า "ลูก" กับคำว่า "เดียว" หมายถึงอย่างเดียว

ไม่ต้องมีทุกขมีโคก ไม่ต้องเป็นโรคไข้ไป้งไข้ป่า

(5.27)

คำว่า "ไข้ไป้ง" มาจากคำว่า "ไข้" ซึ่งเป็นคำนาม กับคำว่า "ไป้ง" ซึ่งเป็นคำกริยา หมายถึง ถึง ถูกขึง ถูกขึงตาย

... จึงจำนองที่ดินทรัพย์สินเก่าใหม่ เพื่อที่จะ ไปลงผู้แทน
 เมื่อมาถึงวันลงคะแนน แยกตกแทนเลขไม่ได้เข้าไปในสภา

(7.12)

คำว่า "ตกแทน" เป็นคำประสมระหว่างคำว่า "ตก" ซึ่งเป็นคำกริยากับคำว่า "แทน" ซึ่งเป็นคำนาม หมายถึง ไม่ได้รับเลือกตั้ง

โชคดีถ้าได้เป็นอาสาเสีย มีทั้งเมื่อยทั้งหมอนวดคลำ
กระเป๋านักเป็นคนล่าช้า ไม่ต้องจำนำกู้ยืมเงินเขา

(1.19)

คำว่า "กระเป๋านัก" มาจากคำว่า "กระเป๋า" ซึ่งเป็นคำนาม กับคำว่า "นัก" ซึ่งเป็น
 คำวิเศษณ์ชานาม หมายถึง ร่ำรวย

1.2.1.2.3 คำสแลงที่เป็นสำนวน เช่น

เจ็บปวด

เจ็บปวดแท้นะแหม เปรี๊ยวนัก อชากู้จักชอดหญิง
 เอ๋อปากทักน่ารักจริง ๆ ได้แอบอิงคองนึ่งเป็นมึงนำดู

(41.12)

สำนวน "เจ็บปวด" หมายถึง มีความรู้สึกรุนแรง

เป็นงง

จริง ๆ นะผมงงเสียจนเลอะ เจอคำถามที่ซ้ำกันเยอะแยะ
 จนบางครั้งผมเป็นงงงะเงอะ เอกโดนคนมากมาชถามซ้ำ

(3.30)

สำนวน "เป็นงง" หมายถึง งง

เมาเซ็ดดิน

วันเด็กเราเป็นเด็กเกเร ก็สังคมไปเกมมีผู้ใหญ่นำเรา
 สร้างเซคให้เด็กชกบันได ดมชาติมเหล่าเอาให้เมาเซ็ดดิน

(5.25)

สำนวน "เมาเซ็ดดิน" หมายถึง เมามาก เมาจนคลุกคลานไปกับพื้นดิน

สุดหล่อ

ไอ้กานดาหน้าหวานฉ่ำ	แต่ใจดำต้งผงกาแฟ
ซึ่งนานวันเขอนั้นต้องแก่	เป็นของแน่แก่แล้ว ไม่สคราญ
ฉันก็สุดหล่อ ไม่ต้องจ้องนงคราญ	จ้องแล้วรำคาญ
จ้องแล้วเซ็งไปนาน	เมื่อแก่ไปแล้ว ใครจะต้องการ

(14.5)

สำนวน "สุดหล่อ" หมายถึง หล่อมาก

ลืมหาว

ไอ้นิสัยไม่เปลี่ยน	ทำยัง ใจก็ขี้ลืมหาว
ลืมหาว ๆ ๆ ตลอดมา	ไอ้คงปายตัวชอากาศลืมหาว

(43.17)

สำนวน "ลืมหาว" หมายถึง ลืมหาวเป็นประจำ ลืมหาวจริง ๆ

คิดถึงเกิน

แปลกใจทำไมเหงาบ่อย	ตั้งใจไม่คิดถึงเกิน
พอพบหน้าทำท่าขัดเขิน	คิดถึงเกินทุกที

(9.12)

สำนวน "คิดถึงเกิน" หมายถึง คิดถึงมาก

เลิศสะแลนแมนแดน

เจ้าปวดกันนะหมเปรี๊ชวันัก	อซากูร์จักขอดหญิง
เอ่ยปากทักนารักจริง	ได้เขอนอบอิงคองนึ่ง (เป็นนึ่ง) น่าดู
ยูเลิศสะแลนแมนแดน	ยูเลิศสะแลนแมนแดน

(41.12)

สำนวน "เลิศสะแลนแมนแดน" หมายถึง ดีเยี่ยม

รักแดดเดียว

รักแดดเดียวรักเธอแดดเดียว	รักแดดเดียวฝั่งเกลียวแรกเจอ
ใจผูกพันระหว่างฉันและเธอ	หลับและตื่นยังเพ้อถึงเธอมิคลาย

(8.10)

สำนวน "รักแดดเดียว" หมายถึง รักแรกพบ เกิดความรักอย่างรวดเร็ว

คนกินแดด

อยู่บ้านนอกซอสุดอกแต่น้ำเมา	มีสุราม้าชาวมั้โรงน้ำชา
มีน้ออนมีน้ำประปา	มีแต่โรงนาหลังคาเพเพ
เส้ามันโยกโยเย	บั้งฝนบั้งแดด ที่นผดเผา
ทุกซั้ใจมันโลมเล้า	ก็เรามันคนกินแดด

(19.1)

สำนวน "คนกินแดด" หมายถึง ชาวนา

โถกิตค้างปี

งานของงานข้าที่	<u>โถกิตค้างปี</u> ไม่มีงานทำ
เข้าวันพรุ่งนี้ไม่มีข้าวใส่ชาม	ขอข้าวแกงแลกกับแรงงานประจำ
ฮือ ฮือ ของงานบ้างสิ	

(39.13)

สำนวน "โถกิตค้างปี" หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่ตกงาน

สังเวชนเดือด

เข้ากรูกรุ่งเรืองคนเมืองเลื่องลือ ไ้อรวายเปลี่ยนชื่อไปเป็นแมวป่า
 (เป็นแมวป่าดีกว่าเป็นหมาป่า)
 คาคัด เข็มขัดแชมป์ถ้วยตุเดือด บนสังเวชนเดือดเข็ดทั้งพารา
 (เข็ดทั้งพาราหรือว่าดับพารา)

(39.29)

สำนวน "สังเวชนเดือด" หมายถึง เวทีชกมวย

ฝนหนัก

มีคลองวันเวย์ให้รถเมลล์แล่นกัน รับส่งผู้โดยสารในหน้าฝนเทียม
 (นะท่านมาหาจิวเวิญ)
 กอทอมอสาดโคลนใส่กันปั่นคำป้อฮอล หลายยุคหลายต่อที่เกิดการเปลี่ยนแปลง
 เครื่องสูบน้ำทำงานยันเช้า น้ำทะเลหนุนเข้าเข้าคงจะแห้ง
 น้ำฝนค่นองน้ำคลองไหลแรง เกิดเป็นสันท์สแลงเขาเรียกฝนหนัก

(5.24)

สำนวน "ฝนหนัก" หมายถึง ฝนที่ตกท่วมกรุงเทพมหานครในฤดูฝน ปี พ.ศ. 2529 ในสมัยที่
 พลตรีจำลอง ศรีเมือง เป็นผู้ว่าการกรุงเทพมหานคร

เชือกินปาก

อยากบอกเธอว่ารัก ใจเต้นตึกตึก คล้ายเครื่องจักรเร่งถี่
 ไม่บอกเธอก็เหงา อ่อนอกอับเฉา คล้ายรถเก่าน้ำมันไม่มี
 หากปล่อยเธอเอาไว้ ใครเกิดไวไฟ ใช้คำอ่อนหวานจี้
 จุดใจเธอเผง ถูกข่มเหง คือฉันเองที่ซ้าสันดี
 เกรงเธออ้าง ทำไม่ไม่บอก ฉันคงซื้อคเสียดายเต็มที่
 ตัดสินใจจะบอกกับเธอ ปากไม่เพชช เชือกินปากฉันแล้วซี

(35.10)

สำนวน "เชือกินปาก" หมายถึง พุดไม่ออก งงจนพุดไม่ออก

ตั้งหลบใน

ไม่ได้เจตนาจะมีจุมกแบนโต	มักนำไม่โทเหมือนลูกชมพู
ไม่โก้ไม่ได้งตั้งโถมตรู	ชักชวนชวนดูไม่ชั่วโทโส
ไม่ได้เจตนา ๆ ๆ	จะมี <u>ตั้งหลบใน</u>

(23.8)

สำนวน "ตั้งหลบใน" หมายความว่า จุมกบี้ หรือ จุมกแบน

งานกร๋อช

บากบั้นจากบ้านเมืองมา	เลี้ยงดวงชะตาข้ามทุ่งข้ามคลอง
เมาแดดเมาลมเมาคน	ดิ้นรนเพื่อปากเพื่อท้อง
เก็บกำวันละนิดวันละหน่อช	เก็บบ่อช ๆ ค่อยเป็นค่อยไป
สะสมจ่ายค่าน้ำค่าไฟ	ค่าโทรทัศน์
(พุด) พอหยอดเหรียญบิบ	แล้วมันก็อมเหรียญบิบ
ตู้โทรทัศน์สาธารณะ	อื้ออืออง <u>งานกร๋อช</u> ๆ

(19.7)

สำนวน "งานกร๋อช" หมายความว่า ไม่ได้ ไม่สนุก

จ้อยไปเลย

เวลาวารี่มีหรือจะคอสใคร	อึดอณมีดีเมินชะจนลอสไป
<u>จ้อยไปเลย</u> เป็นยังง	ก็อชากไม่ทำยามดวงดี (ที่เคยสุขดีนะ)

(25.34)

สำนวน "จ้อยไปเลย" หมายความว่า สลด

แบบปอน ๆ

งามเหงาได้แต่ทนเอา เราเกิดเป็นผู้ชาย
 บางครั้งถ้าหากเจอฝน เราจะทนด้วยกัน
 เราหนาวเราเปียกปอนเท่าใด เดินต่อไปไม่หวั่น
 เพราะรู้ว่าเราเป็นแบบปอน ๆ เหมือน มีร่วมเพียงคันเดี๋ยวก็นพอ

(32.9)

สำนวน "แบบปอน ๆ" หมายถึง ทำตัวสบาย ๆ ช่อมช่อไม่หวั่นหวาด

1.2.2 คำสแลงที่มาจากภาษาอังกฤษ

คำสแลงที่มาจากภาษาอังกฤษ หมายถึง คำสแลงที่มาจากกา
 นำคำภาษาอังกฤษมากำหนดความหมายใหม่ หรืออาศัยเค้าความเดิมมาใช้ เช่น

คุยฟังทั้งวันถ้ามีเรื่องเด็ด เจอประเภทเผ็ดมัน
 นั่งคุยสามวันเม้าท์กันไม่จบ... เม้าท์ที่ทำตาเหม่อลอย
 ปากปุกปากหอมเม้าท์กันได้สะใจ

(25.4)

คำว่า "เม้าท์" มาจากคำภาษาอังกฤษ "mouth" แปลว่า ปากในที่นี้หมายถึง พูด คุย นิเทศ

1.3 การใช้คำภาษาอังกฤษ

การใช้คำภาษาอังกฤษในเพลงไทยสากลนั้นเป็นลักษณะใช้คำภาษาอังกฤษ
 ปนภาษาไทย คำภาษาอังกฤษที่ใช้มีทั้งคำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ และคำอื่น

1.3.1 คำภาษาอังกฤษที่เป็นคำนาม เช่น

แบ็งค์

อยู่เมืองไทยเกิดเป็นคนไทย ก็ต้องรักเมืองไทยไม่พูดเพียงปากพา
 มีเงินฝากแบ็งค์อยู่อเมริกา พอมิเรื่องราวมาก็ชี้เรือบินหนีไป

(33.10)

คำว่า "แบ็งค์" มาจากคำภาษาอังกฤษ "bank" แปลว่า ธนาคาร

พลอร์

อายุสิบห้าได้มาเป็นสาวร่าง มาใส่กระโปรงวับ ๆ แวม ๆ
 ใส่วิวเหมือนคืนเดือนแรม อะร่าแอร่มอยู่บนพลอร์เต็นร่า

(1.16)

คำว่า "พลอร์" มาจากคำภาษาอังกฤษ "floor" แปลว่า พื้นห้อง ในที่นี้หมายถึง พื้นที่ตั้งโต๊ะ
 สำหรับเต็นร่า

เปอฟูม

กลิ่นดอกไม้กระจายตามลม กลิ่นโคลนตมระเหยขึ้นมา
 กลิ่นเปอฟูมพุ่งจากเสื้อผ้า กลิ่นเสนาหาคือเนื่อนวลนาง

(23.2)

คำว่า "เปอฟูม" มาจากคำภาษาอังกฤษ "perfume" แปลว่า หัวน้ำหอม ในที่นี้หมายถึง
 น้ำหอม โปลิศ

กลิ่นพันกับนางราตรี กลิ่นเช่นโปลิศถนัด

(23.2)

คำว่า "โปลิศ" มาจากคำภาษาอังกฤษ "police" แปลว่า ตำรวจ

แบ็งค์คอก

เราไซ้ขีดไซ้เซทอยู่บนรถเมลล์ เมืองแบ็งค์คอกเป็นประจำ
 บางทีก็หัวทิ่มหัวตำ โคนชน โคนเบียดทุกที
 เบื่อจริง ๆ หนอรถเมลล์ คนเขาเบื่อเต็มที

(39.15)

คำว่า "แบ็งค์คอก" มาจากคำภาษาอังกฤษ "Bangkok" หมายถึง กรุงเทพฯ

ไฟล์ศของ

จะเล่น โฟล์คซอง
สำเนียงดนตรี
คิดไปคิดมา
ไม่ต้องหมั่นเพียร

ก็เสียงเราไม่ได้
ก็ยังมีผิดเพี้ยน
อยากเป็นอักษรท่าเตียน
ให้เวียนหัวกระโหลก

(19.7)

คำว่า "โฟล์คซอง" มาจากคำภาษาอังกฤษ "folk song" แปลว่า เพลงชาวบ้าน

คอนเสิร์ต

ข้างบ้านเขามีคอนเสิร์ต เขาวามีเบิร์ดกับพรศักดิ์ปะทะกัน
บ้านเราไม่มีเงินไปดู ได้แต่เงยหน้าทักชะว่ออยู่ในถิ่น
ฟังไปเกิดน้อยใจขึ้นมา จึงเปิดคอนเสิร์ตกลางนาใช้ชื่อว่าคอนเสิร์ตคนจน

(17.10)

คำว่า "คอนเสิร์ต" มาจากคำภาษาอังกฤษ "concert" แปลว่า การแสดงดนตรีแบบหนึ่ง ในที่นี้หมายถึง การแสดงดนตรีไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นลักษณะใด

ปาร์ตี้

ชวนชวาชเลขหมายเด็ด ๆ ตามไปขตามเคล็ดตามวัดตามวา
เทวดาคอยช่วยลุดด้วย ถ้าลูกถูกหวยจะเลี้ยงเทวดา
จะเชิญมาตั้งกิ่งวงเหล้า ปาร์ตี้นี้เมาสรวลเฮฮา
ข้าวปลาหมูเห็ดเป็ดไก่ ผลหมากรากไม้ทั้งกัญชงกัญชาเพียบ

(5.12)

คำว่า "ปาร์ตี้" มาจากคำภาษาอังกฤษ "party" หมายถึง การสไมสรวลหรือการเลี้ยง

วันเวย์

มีคลองวันเวย์ให้รถเมล์แล่นกัน รับส่งผู้โดยสารในหน้าฝนยังเป็นะท่านมหาจำเริญ
กทม. สาดโคลนใส่กันมันคำป้อฮอด หลายยุคหลายต่อที่เกิดการเปลี่ยนแปลง

(42.6)

คำว่า "วันเวย์" มาจากคำภาษาอังกฤษ "one-way street" หมายถึง ถนนที่อนุญาตให้รถ
เดินทางเดียว ไม่มีการสวนทางกัน

ด็อกเตอร์

หนังสือพิมพ์วิทยตามแห่ ทั้งด็อกเตอร์ด็อกแต่ แหม เขาพูดกันไป
มหากาลัย หมาลัย มหาลัย มหาวิทยาลัย พูดกันไม่ได้พูดกันไม่เป็น

(17.9)

คำว่า "ด็อกเตอร์" มาจากคำภาษาอังกฤษ "doctor" ผู้ที่ได้รับปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยใน
วิชาใดวิชาหนึ่ง

ไมโครโฟน

คันทาก็คือเวทที่เวทคือคันทา ก้านกล้วยมาเป็นกีตาร์
ก้านกล้วยมาเป็นกีตาร์ เอาไม้พินมาเป็นไมโครโฟน

(17.10)

คำว่า "ไมโครโฟน" มาจากคำภาษาอังกฤษ "microphone" แปลว่า ปากพูดสำหรับวิทยุกระ
จายเสียงหรือเครื่องขยายเสียง

ศิริไลซ์

หมู่เฮาจากบ้านนา เข้ามาอยู่เมืองฟ้าเมืองศิริไลซ์
บ้างเข็ดงานโดยชายแรงกาย บ้างก็รับใช้ผู้คนผู้ดี

(21.4)

คำว่า "ศิริไลซ์" มาจากคำภาษาอังกฤษ "civilized" แปลว่า ซึ่งเจริญแล้ว ซึ่งมีอารยธรรม

แอร์คอนดิชั่น

คอัสสบายหายเหนื่อยและหายเพลีย ฟังเสียงเชียร์ดี. เจ. ให้ชีวิตชีวา
 พุดคำไทยคำเด็ดเผ็ดดังชิงช้า ให้ชู้ช้ออกแรงชกชกชกท่า
 ผุ่นคลั่งทุ่งโล่งถูกคอตี ไม่ต้องแอร์คอนดิชั่น เราก็มั่นได้

(1.7)

คำว่า "แอร์คอนดิชั่น" มาจากคำภาษาอังกฤษ "air condition" หมายถึง เครื่องปรับอากาศให้มีอุณหภูมิที่พอเหมาะกับความต้องการ

เบรคแดนซ์

เบรคแดนซ์เงินไม่เจจจัด แต่พอไปวัดไปวานะพี
 ลองสักนิตหน้อยถ้าคงจะดี ที่สาวเขคทั้งที่อย่าเฉยชิวรับ

(29.26)

คำว่า "เบรคแดนซ์" มาจากคำภาษาอังกฤษ "brake dance" หมายถึง ท่าเต้นรำแบบหนึ่งที่รับมาจากตะวันตก

ดีเจ

(พูด) ฮัลโล ฅ บัดนี้ขอเชิญพี่น้องทั้งหลายเข้าสู่ช่วงเวลาแห่งความสนุกสนานกับ

ดีเจกลางแจ้ง

(1.7)

คำว่า "ดี เจ" มาจากคำย่อว่า D.J. ซึ่งเป็นคำย่อจากคำภาษาอังกฤษ "disc jockey" หมายถึงผู้เปิดแผ่นเสียงเพลง ผู้ควบคุมการจัดเพลงจากแผ่นเสียง

1.3.2 คำภาษาอังกฤษที่เป็นคำกริยา เช่น

นี่อค

คุณไปโดนเขาหลอก เป็นทางถูกนี่อคครั้งใหญ่
 คุณจึงควรรชกใหม่ กรวดเข้าไประวังหมัดตามซ้ำเติม

(2.21)

คำว่า "น็อค" มาจากคำภาษาอังกฤษ "knock" แปลว่า ตี ทุบ ต่อย ทำให้ประหลาดใจ หมายถึง ถึง ถูกชกจนแพ้ยั้ง

ช็อค

ก็รักเขาแล้วมีงมงายไม่บอก
จะหาว่าไม่เตือน

ประเดี๋ยวจะช็อคเพราะใครเขามาตัดหน้า
คารมเป็นต่อรูปหล่อเป็นรอง

(28.5)

คำว่า "ช็อค" มาจากคำว่าภาษาอังกฤษ "shock" แปลว่า สะดุ้งตกใจ ออกสิ้นขวัญหนึ่งทำให้ตกตะลึง

แคร่

มันทนไม่ได้นะ

จะทนยังไงได้

เกิดมาเพื่อแพ้

ไม่มีใครแคร่ตัวเรา

พูดได้ก็อวยใครเขา

พูดให้เฉาทำไม

(40.7)

คำว่า "แคร่" มาจากคำภาษาอังกฤษ "care" แปลว่า สนใจ เอาใจใส่

ฟรี

ถ้าจะชวยก็อย่ามัวรอช้า

เร็วหน่อยเถิดหนาเดี๋ยวไม่ทันท่วงที

สร้างอ่างเก็บน้ำโองกะทะไปแจกให้ฟรี

ช่วยกันก็ช่วยชีวิตชาวอีสาน

(7.3)

คำว่า "ฟรี" มาจากคำภาษาอังกฤษ "free" หมายถึง ปล่อยให้ไป

โชว์

ชุดสมัยที่เปิดเผยว่าโชว์แห่ง
ประกวดประชันส่งกันเข้ามา

จับสาวแก้มแดงมาถ่างแข่งถ่างซา
กำหนดเงินตราซื้อเสียงรางวัล

(1.10)

คำว่า "โชว์" มาจากคำภาษาอังกฤษว่า "show" แปลว่า แสดงเผยให้เห็น

ฟลุ๊ก

ขอฉันรวยมั่งชิวจะ
ไม่เคยมีฟลุ๊กเลยนะ

ไม่เคยได้รวยเลยนะ
จนกระทั่งเราหัวโต

(18.8)

คำว่า "ฟลุ๊ก" มาจากคำภาษาอังกฤษว่า "fluke" แปลว่า บั้งเอิญ หมายถึง โชคดี

บ้าย-บาย

ข้าวปลาอาหารนับวันจะแพง
จนค่าครองชีพมันเปลี่ยนแปลง
บ้ายบาย ไทยแลนด์

สิ่งของสิ่งใช้นับวันแพง
ค่าแรงค่าแรงยังเหมือนเดิม

(39.14)

คำว่า "บ้ายบาย" มาจากคำภาษาอังกฤษว่า "bye-bye" หมายถึง ลาก่อน

1.3.3 คำภาษาอังกฤษที่เป็นคำวิเศษณ์ เช่น

เวรี่กู๊ด

จะทำยังไงจะทำยังไง
ถ้าทำทุกอย่างเหมือนดังที่พูด

โครงการเข้าที่ฟังแล้วชื่นใจ
เฮ้ยเวรี่กู๊ดพวกเราสบาย

(4.5)

คำว่า "เวรี่กู๊ด" มาจากคำภาษาอังกฤษ "very good" แปลว่า ดีมาก ดีแล้ว

ป๊อปปูล่าร์

ฮัลเลลูเกววันนี้	แค่เพียงเสียงดียังขาดแฟนส่งเสริม
ถ้าไม่มีของดีเบ้อเริ่มเต็ม	เบ้อเรื้อเบ้อเริ่มมาอวดอัดมัดแฟน
เนื้อในต้องทันสมัยที่ทำ	เวล่ำเวลาอย่ามัวชักเข้ามาหาเชิง
นางเอกนางรองก็ต้องตัวเจ๋ง ๆ	สิ้นสุดสุดโตงเตงสู่ยุคเพลง <u>ป๊อปปูล่าร์</u>

(1.4)

คำว่า "ป๊อปปูล่าร์" มาจากคำภาษาอังกฤษ "popular song" หมายถึง เพลงประเภทหนึ่งที่เป็นที่นิยมของประชาชน

นอกจากนี้ยังใช้คำภาษาอังกฤษที่เป็นคำวิเศษณ์มาทำหน้าที่เป็นคำกริยาในภาษาไทย เช่น

แอ็คทีฟ

นานาจิตตัง	นานาจิตตัง	นานาจิตตัง
ชีวิตสนุก ๆ ดิบ ๆ	ถ้ามีเลี้ยงชีพ	<u>แอ็คทีฟ</u> ตัวเอง
การทำงานมากมาย	ไม่เคยสบาย	มีแต่ความวังเวง

(19.7)

คำว่า "แอ็คทีฟ" มาจากคำภาษาอังกฤษ "active" แปลว่า ว่องไว คล่องแคล่ว แข็งขัน ไม่สงบ ในที่นี้มาใช้เป็นคำกริยา หมายถึง ทำหรือปรับปรุงให้ว่องไวคล่องแคล่วขึ้น

1.3.4 คำภาษาอังกฤษที่เป็นคำซ้อน

ในเพลงไทยสากลจะนำภาษาอังกฤษมาซ้อนกับคำไทยที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกัน เช่น

ซังลื้อด

ซังเลื้อ ไม่ยอมให้หนี	ไม่มีทางออก
ปิดกั้นแะ <u>ซังลื้อด</u>	เลื้อมัน ไม่ชอบคุณเจ็ย

(33.26)

คำว่า "ขังลือด" มาจากคำว่า "ขัง" หมายถึง ให้อยู่ในที่ล้อม ให้อยู่ในที่ซึ่งกันไว้ (พจนานุกรมฯ 2525 : 135) และคำภาษาอังกฤษ "lock" หมายถึง ทำให้ติดอยู่ ใส่งกุญแจ

ตรวจเช็ค

คุณไปรษณีย์

วอนคุณตั้งใจ

มีจดหมายมีชคุณ มีชคุณ มีชคุณ

ตรวจเช็ค ให้ถ้วนถี่

(29.6)

คำว่า "ตรวจเช็ค" มาจากคำว่า "ตรวจ" หมายถึง พิจารณาด้วยความเรียบร้อย พิจารณาว่าถูกหรือผิด (พจนานุกรมฯ 2525 : 315) และคำภาษาอังกฤษ "check" หมายถึง ตรวจสอบ

โชคพลิก

คบกันตั้งดีจะมีแต่พบสุข

ชกกันวันวายไม่ตายก็ถึงจุด

แค้นกัน ไม่ได้จะมีแต่ทุกข์

รักกันตั้งดีอาจมีโชคพลิกมารักกัน

(25.10)

คำว่า "โชคพลิก" มาจากคำว่า "โชค" หมายถึง สิ่งที่น่าผลมาให้โดยคาดหมายได้ยาก เช่น โชคดี มักนิยมใช้ในทางดี (พจนานุกรมฯ 2525 : 275) และคำภาษาอังกฤษ "fluke" หมายถึง บั้งเอิญ เคราะห์ดี

2. การใช้คำเสริมสร้อย

กาญจนา นาคสกุล (2516 : 93) ได้กล่าวถึงคำเสริมสร้อยว่า การเสริมสร้อย (Elaborations) คือการเสริมแต่งขยายคำ วลี หรือประโยคด้วยการเติมคำ วลี หรือประโยคที่มีรูป (form) เท่ากับส่วนเดิม และมีความหมายเหมือน คล้ายคลึง สันนิษฐาน หรือตรงกันข้ามกับส่วนเดิม คำที่มาเสริมอาจเป็นคำซ้ำหรือมีเสียงซ้ำกับคำเดิม โดยไม่มีความหมายเกี่ยวข้องกันก็ได้

นอกจากนี้ กาญจนา นาคสกุล ยังกล่าวถึงคำเสริมสร้อยว่า คำเสริมสร้อยนั้นมีลักษณะเป็นคำคู่ คือมีสองส่วน ที่นำคำมาเข้าคู่กันก็เพราะความสัมพันธ์ทางความหมายหรือเสียง หรือทั้งสองอย่าง คำเสริมสร้อยจึงเป็นคำคู่ (คำพยางค์เดียว 2 คำ หรือคำสองพยางค์ 2 คำ) และเมื่อขยายคำคู่เหล่านี้ออกเป็น 4 จังหวะ จึงน่าจะเรียกได้ว่าเป็น "คำขยายคู่" คำขยายคู่แบ่งออกเป็น 5 แบบ คือ

แบบที่ 1 CX —————> CXCY/CYCX

CX แทนคำ 2 พยางค์ หรือคำประสมที่เป็นคำหลัก

XY แทนคำเสริมสร้อย

ตัวอย่าง ห้องน้ำห้องท่า/CXCY, น้ำหน้าตา/CYCX, ท้องไรท้องนา/CYCX เป็นต้น

แบบที่ 2 WX —————> WXWY/WYWX

WX แทนคำ 2 คำ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางไวยากรณ์

XY แทนคำเสริมสร้อย

(เช่น คำกริยา-กรรม บุพบท-นาม, นาม-คุณศัพท์ ฯลฯ)

ตัวอย่าง กินข้าวกินปลา/WXWY, เป็นกอบเป็นกำ/WYWX เป็นต้น

แบบที่ 3 B₁B₂ —————> B₁B₂ZZ

B₁B₂ แทนคำหรือพยางค์ที่กำหนดให้รับจังหวะคาละ 1 จังหวะ

Z แทนส่วนเติมทั่วไป

ตัวอย่าง โทหกพกลม โง่งเง่าเต่าต่น หัวเดี้ยวกระเทียมลื้อ ออกไหม้ไส้ขม เป็นต้น

แบบที่ 4 W —————> WO*B₁B₂/WWO*

WWO* ฯลฯ

W แทน คำซึ่งมักจะมีพยางค์เดียว

O* แทน คำไร้ความหมาย

ตัวอย่าง วัดวาอาราม สิ้นวรรณะ ข้าวของทองหยอง ส่วยสาอากร เป็นต้น

แบบที่ 5 B₁B₂ —————> B₁O*B₁B₂/B₁B₂B₁O*

ตัวอย่าง อ่างอาหาร ใจดวงใจดี นักรงนักเรียน อาหารอาเหิร ใจดีใจเดอ นัก

เรียนนกเรอน เป็นต้น

จากการศึกษาถ้อยคำในเพลงไทยสากล พบว่า เพลงไทยสากลมีการคำเสริมสร้อยในลักษณะคำขยายคู่ 4 จังหวะ คือ อาจเป็นคำพยางค์เดียว 4 คำ เช่น หมูเห็ดเปิดไก่ เหล้าซาปลาบั้ง หรืออาจเป็นคำสองพยางค์ 2 คำ เช่น ตีอกเตอร์ตอกแต่ ชรรมะชรรมิโม เป็นต้น

การใช้คำเสริมสร้อยในลักษณะคำขยายคู่ 4 จังหวะนี้เป็นที่นิยมของผู้แต่งมาก เพราะทำให้ท่วงทำนองของภาษาในเพลงนุ่มนวลไพเราะรื่นหู มีจังหวะจะโคน ไม่ห้วน หรือแข็งกระด้าง และเป็นภาระจิตใจของผู้แต่งที่จะเล่นกับภาษาเพื่อแสดงความสามารถทางภาษาของตน คำที่นำมาเสริมกันไม่ได้เพิ่มความหมายใหม่ แต่เป็นการเสริมคำเพื่อให้เข้าใจความหมายของอีกคำหนึ่งชัดเจนขึ้น คำเสริมสร้อยที่พบในเพลงไทยสากลมี 5 แบบด้วยกัน คือ

แบบที่ 1	CX —————> CXCY / CYCX
แบบที่ 2	WX —————> WXWY / WYWX
แบบที่ 3	B_1B_2 —————> $B_1OB_1B_2$ / $B_1B_2B_1O$
แบบที่ 4	B_1B_2 —————> B_1B_2ZZ / B_1ZZB_2
แบบที่ 5	W —————> WZZZ

กำหนดสัญลักษณ์

CX	แทนคำ 2 พยางค์ หรือคำประสม
XY	แทนคำเสริมสร้อย
B_1B_2	แทนคำหรือพยางค์ที่กำหนดให้รับจังหวะคำละ 1 จังหวะ
Z	แทนส่วนเติมทั่วไปอาจมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้
W	แทนคำซึ่งมักจะมีพยางค์เดียว
O	แทนคำไร้ความหมาย

คำเสริมสร้อยแบบที่ 1 CX —————> CXCY / CYCX

แบบ CX —————> CXCY

คำเสริมสร้อยแบบนี้มีลักษณะเป็นคำขยายคู่ คือนำเอาคำประสมมาขยายคู่คำใดคำหนึ่งในคำประสม (X) จะปรากฏในคำเสริมสร้อยได้เป็น XY คำเสริมสร้อยจะปรากฏในตำแหน่งที่ 2 และที่ 4 ส่วนพยางค์ต้น (C) จะปรากฏซ้ำอีกครั้งในตำแหน่งที่ 3 บางคำที่มาขยายคู่อาจมีเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกับคำที่ถูกขยาย เช่น

คำสั่ง —————> คำสั่งคำสอน

ลุกขึ้นตั้งก่อนตะวันจะโด่งฟ้า

จะหลับลูกตาก็เอาเมื่อตอนวันใหม่

คำสั่งคำสอนผมก็แสนเข้าใจ

บอกมายังไงมันบ่หือบื้อ

(17.41)

บ้านนอก —————> บ้านนอกบ้านนา

จากบ้านนอกบ้านนามาแรมปี

อยากจะมีภาระงานและเงินใช้จ่าย

มีเก็บหอมเอาไว้ก็ไม่มากมาย

เก็บเอาไว้ส่งกลับไปให้บ้านเรา

(17.8)

เป็นเรื่อง —————> เป็นเรื่องเป็นราว

แต่มันน่าแปลกใจนาชของออมซอม

หยุดงานก็ไม่ยอมตัดเงินไทย

ต้องเป็นเรื่องเป็นราวกับนายโรง

ว่าเจ้านายที่โกงค่าแรงกาช

(4.6)

เมืองนอก —————> เมืองนอกเมืองนา

ไปเรียนถึงเมืองนอกเมืองนา

กลับมาก็ไม่มีงานทำเหมือนเก่า

ใครช่วยให้หนักเป็นเบา

ไฉ่จืดเข้าทำงานสักคน

(7.21)

แม่ค้า ———> แม่ค้าแม่ขาย

แม่ค้าแม่ขายทุกซกซมทวี่

พอลิ้นเดือนกันแต่ละทีทำไรน้อยเกินไป

ผู้ร้ายก็ซุกซมเสียยิ่งกว่าซุงเหินบิน

(19.19)

เขี้ยวซา ———> เขี้ยวหยุกเขี้ยวซา

เหตุการณ์เค็บคลานมาหา

ถึง เขี้ยวหยุกเขี้ยวซาจนเวลาลืมนำ

เหนื่อยใจจนเข้าสาขบ้ายคำ

โรคหัวใจครอบงำช่วงชอกช้ำดวงแด

(4.3)

แบบ CX —————> CYCX

คำเสริมสร้อยแบบนี้คือการนำเอาคำประสมมาขยายคู่ คำใดคำหนึ่งในคำประสม (X) จะปรากฏในคำเสริมสร้อยได้เป็น XY หรือ YX คำเสริมสร้อยจะปรากฏในตำแหน่งที่ 2 และที่ 4 ส่วนพยางค์ต้น (C) จะปรากฏซ้ำอีกครั้งในตำแหน่งที่ 3 บางครั้งคำที่มาขยายคู่อาจมีเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกันกับคำตั้ง หรือคำที่มาขยายคู่อาจมีความหมายคล้ายกันกับคำตั้ง เช่น

จับจิต ———> จับจิตจับใจ

รักหลงแบบเดียวกับรักหลงไหล

จับจิตจับใจจันจึงใจสู้

(34.36)

พอใจ ———> พอกพอใจ

ไม่ว่าสอนใครถ้าไม่รักกันจริง

ไม่ช่วงไม่ชิงของของใครไม่เคยอิจฉา

สบายใจใครดีไปใครชั่วก็ตามใจ

พอกพอใจในสิ่งที่ตัวเองมี

(33.31)

ผู้ใหญ่ ———> ผู้หลักผู้ใหญ่

พ่อกับแม่คือยา
และผู้หลักผู้ใหญ่
อย่าปล่อยให้เด็กเดินชน

ปู่กับย่าตากับยาย
มีความหมายทุกคน
โดยตามลำพัง

(5.25)

ลืมนตา ———> ลืมหลืมตา

บางคนถูกหลอกหมดบ้าน
อยากรวชจนลืมนหลืมตา

อยากไปเฮ็ดงานที่เมืองนอกเมืองนา
ผลที่ออกมาต้องมานั่งเสียวใจ

(21.4)

ลำแข็ง ———> ลำชาลำแข็ง

ร่ำร่วมมาด้วยลำชาลำแข็ง

ไม่มีใครสาบแข่งอยากรวชก็รวชไป

(5.23)

คำเสริมสร้อยแบบที่ 2 WX ———> WXWY/WYWX

พ แทนคำซึ่งมักจะมีส่วนข้างค้เดียว เมื่อคำนี้ปรากฏในโครงสร้างทางไวยากรณ์

จะเป็นโครงสร้างทางไวยากรณ์แบบใดก็ได้ เช่น ประธาน-กริยา กริยา-กริยา กริยา-กรรม ส่วนใดส่วนหนึ่งในโครงสร้างนี้อาจมีคำมาเสริมสร้อย อีกส่วนหนึ่งจะปรากฏซ้ำอีกครั้ง ทำให้เกิดเป็นคำขยายคู่ขึ้น เช่น ถ้าโครงสร้างเป็นแบบประธาน-กริยา (WX) แล้วคำกริยามีคำมาเสริมสร้อยได้เป็น XY หรือ YX ก็ตาม ประธานคือ W ก็จะปรากฏซ้ำอีกครั้งหนึ่งในลักษณะ WXWY หรือ WYWX เช่น

นาม (ประธาน) - กริยา

ข้าวของ - แพง ——> ข้าวแพงของแพง

บ้านเราผู้เต่าผู้แก่ แต่ละคน แต่ละคนหน้าแห้ง

ข้าวแพงของแพง ผู้ใหญ่ไม่มีค่าแข็ง หมกแรงแม้แต่จะกล่าว

(6.27)

เรา - ถกเถียง ——> เราถกเราเถียง

เคยชอบพอกัน เคยเชื่อกันอยู่สองคน

รักกันสับสน คุยกันจนมีปัญหา

เราถกเราเถียง ด้วยสำเนียงลิ้มวาจา

ดูเหมือนคนบ้า เมื่ออัตราเริ่มทำงาน

(15.9)

คน - ชากจน ——> คนชากคนจน

รอยไถยังฝังใจฝังกาย ของลูกผู้ชายคนชื่อมะโหนด

ครึ่งนายหนีนายทุนนายเงิน ใช้อิทธิพลล่วงเกินคนชากคนจน

(5.11)

งาน - เล็กใหญ่ ——> งานเล็กงานใหญ่

งานเล็กงานใหญ่ทำไปไม่เว้น ไม่ต้องรอสิ้นว่าเป็นเด็กท่าน

ใครช่างประจบก็ เรื่องของมัน จงพูดว่าสิ้น ๆ ว่าฉันทำงาน

(33.25)

ตัว - เล็กใหญ่ ———> ตัวเล็กตัวใหญ่

เกิดมา ไม่มีใครรัก

ทุกคนขึ้นลงกันได้

ได้เพียงรู้จักว่าเป็นมันใด

ตัวเล็กตัวใหญ่ขึ้น ได้ลงดี

(25.22)

มัน - คึกคัก ———> มันคึกมันคัก

พออายุย่างยี่สิบเอ็ดปี

มันคึกคักหลงรักลูกสาวผู้การ

เข้าเกณฑ์พอดีเลยต้องเป็นผลทหาร

เพราะเป็นผลทหารประจำบ้านผู้พัน

(3.35)

กริษาช่วย - กริษา

เคย - พักพิง ———> เคยพักเคยพิง

เคยใช้มันต่างหมอนอิง

วันขึ้นคืนสุขในท้องนา

เคยพักเคยพิงนิทรา

จะจากลาหรือไร

(17.21)

จะ - ไชว่คว่า ———> จะไชว่จะคว่า

ผู้คนมากมายก่ายกอง

รอถึงเวลา

จ้องมองตั้งใจจะมองหา

จะไชว่จะคว่าทำความดี

(9.23)

จะ - ทานทน ———> จะทานจะทน

ภักย์มันร้อนร้าย

ขวางทางมันไม่ได้

ตาสไม่หยุดยั้ง

ใครจะทานจะทนภักย์สงคราม

(34.30)

จะ - อดทน ———> จะอดจะทน

รถแบกมาแต่สินค้าใหญ่ๆ แต่หัวใจคนขับก็แบบความจน
มีทรานซิสเตอร์ เป็นเพื่อนอยู่บนถนน จะอดจะทน ทางบ้านทุกคนอย่าห่วงใย

(17.33)

จะ - อดออม ———> จะอดจะออม

แต่เรื่องความรักของนักดนตรี หากดูให้ดีมีแต่ชั้นบาน
ขับกล่อมบรรเลงเพลงสร้างสวรรค์วิมาน สนุกสนานสร้างสรรค์เมืองไทย
จะสุขจะสม ไม่ตรมตรอม จะอดจะออม ทะนุถนอมน้ำใจ

(19.6)

โตน - เขี่ยบนย่า ———> โตนเขี่ยบนโตนย่า

เข้าตรูจนถึงหัวค้ำ โตนเขี่ยบนโตนย่า เสียจนหน้าใจ
บางครั้งเจอรอยมิดไนท์ ก็เพราะว่าเจ้านายเมาเหล้ากลับมา

(25.22)

ได้ - จดจำ ———> ได้จดได้จำ

ก็อยากจะขอให้เธอ ได้จดได้จำ ให้เธอได้เจอดังคำ
ให้จำอย่าทำกับใคร

(40.19)

ได้ - ปรุงแต่ง ———> ได้ปรุงได้แต่ง

เรานี้เป็นสาวบ้านทุ่ง ไม่ค่อย ได้ปรุงได้แต่ง
แห้งแล้งแต่ผิวกาย แต่ใจดีนะพี่จำ

(1.7)

ได้ - พบเห็น ———> ได้พบได้เห็น

แรกเจอเขยเห็นใจฉันติดตัง
แต่แล้วไม่นานความฝันเปลี่ยนไป

ได้พบได้เห็น เขยเห็นฉุดตัง (หัวใจ)
หัวใจแทบทราน (หัวใจแหลกราน)

(28.12)

ต้อง - บัดกวาด ———> ต้องบัดต้องกวาด

ต้นนอนล้างหน้าแปรงฟัน
แล้วลากเอาดวงอาทิตย์
ตักดาวใส่ในกระจาด

รีบไปเก็บดวงจันทร์ไม่จันจะสายไป
แอบไปขีดขีดสุดขอบฟ้า ไกล
ต้องบัดต้องกวาด หมอกเมฆมากมาย

(17.6)

ต้อง - หลบลิ ———> ต้องหลบต้องลิ

แต่เสื้อคือเสื้อกินเนื้อกินเลือด
โบราณสอนไว้ให้ปากต่อปาก

กินดูกินเดียดกิน ได้กินดี
ปะเสื้อลำบากก็ต้องหลบต้องลิ

(6.39)

มา - เขี่ยข่า ———> มาเขี่ยขมข่า

ครั้นแต่งงานก็ยังไม่เสียตัว
แต่ขมแผนกลับพาสาวเขี่ยข่าใหม่

ด้วยความรักชั่ว ไปรบแดนไกล
มาเขี่ยขมข่า หยามใจวันทอง

(3.29)

ให้ - เกรงกลัว ———> ให้เกรงให้กลัว

อันคำว่าครูจงตรองดูเป็นอาจณ
คอยข่าเตือนตัวเองให้เกรงกลัว

อย่าทำตัวให้มีลมกินคนคิดล้มเลือน
อย่าทำให้ศิษย์เมามัวเมื่อทำตัวเหมือนคนครู

(19.4)

วิเศษณ์ - กริยา

มิ - ผันแปร ———> มิผันมิแปร

ในความรักนั้นร่วมกัน
ไม่ว่าอะไร

มิผันมิแปร เปลี่ยนไป
ก็ไร้ความแน่นอน

(27.20)

ไม - ช่างชิง ———> ไมช่างไมชิง

ไม่ว่าไมสอนใครถ้าไม่รักกันจริง
สบายใจใครตัดสินใจใครซำก็ตามใจ

ไมช่าง ไมชิง ของของใครไม่เคยอิจฉา
พอกพอใจในสิ่งที่ตัวเองมี

(33.31)

ไม - ปลิ้นจี้ ———> ไมปลิ้นไมจี้

เสื่อไส้มมมไม่งามเหมือนใคร
น่าเห็นใจเด็กชายผู้ไร้ปราณี
เขาทำเขาก็ทำอย่างดี

เขาวิ่งมาวิ่งไป เสี่ยงอันตรายมากมี
ทำเขาทำอย่างดี
ไมปลิ้น ไมจี้ ก็ดีถมไป

(4.1)

ไม - พุดคุย ———> ไมพุดไมคุย

ร้อนเร่ไปทุกอำเภอ
น้อยเดิน ไมพุด ไมคุย

ตัวใหญ่บื้อเร่ไหนแหละเจ้านาย
ตุ่มตะตุ่มตุ้ตามซอกซอ

(17.14)

ไม - พุดจา ———> ไมพุดไมจา

ถ้ารักเขาแล้วมีวแต่ร้องโวโว
ว่าผมนั่นนะ โอ้โฮ

ไมพุด ไมจา ตั้งท่าจะซั่มคอขจะไซว์
ลูกครึ่งพุดนิต ไฟว์ระวังจะจ้อย

(28.5)

ไม้ - แทนหาง ———> ไม้แทนไม้หาง

อย่าถามจะหิงคุณ ไหม
บอกแล้ว ไม้แทนไม้หาง

ขามใครเดินดวง
หิงไปทำไม

(29.3)

แล้ว - จดจำ ———> แล้วจดแล้วจำ

หนามแหลมแหลม
จะรู้ได้
ลองทำเองดูสักมือ
ลองทำลองทำ

มันแหลมเท่าใด
ก็ต้องหือหนามดำ
ทำด้วยมือแล้วจดแล้วจำ
บ่เคยทำก็ต้องลองดู

(17.25)

อย่า - โกรธเคือง ———> อย่าโกรธอย่าเคือง

ถ้าคนในเมืองไทยมีใจที่ผูกพัน
อย่าโกรธอย่าเคือง เรื่องราว

เหมือนคนในเมืองนั้นคงเจริญดี
เอามาทะเลาะกัน

(19.13)

แบบคำช่วยกริยา-คำกริยา

กริยา - กริยา

ไป - ปล้นจี้ ———> ไปปล้นไปจี้

ห้ามปราบไม่ฟังยังบ้าคลั่งคุ้มร้าย
พอหมดชาติชื้อบื้อเงินชื้อก็ไม่มี

บ้างจะฆ่าตัวตายไม่มีอะไรให้มันเสพ
ต้อง ไปปล้นไปจี้ เจอสีกาเข้าก็เสร็จ

(4.9)

มี - ชัดเคื่อง ———> มีชัดมีเคื่อง

งานทุกอย่างก็เรียบร้อยรุ่งเรือง
เสร็จเร็วทันใจถ้าใช้ลั่นคอยเลีย

ไม่มีชัดมีเคื่องแม้ว่าเรื่องยิ่งใหญ่

(3.28)

กริยา - วิเศษณ์

คล้าย - หงอยเหงา ———> คลายหงอยคล้ายเหงา

นั่งจมออารมณ์บ่จอย
พอเข้าไปสุดจะตื่นตา

เที่ยวเขตคล้ายหงอยคล้ายเหงาดีกว่า
สระร่มมากหน้าอะฮ้ำเข้าที่

(29.26)

ดั้นดั้น - ไป ———> ดั้นไปดั้นไป

มาฟังเรื่องฟังราวของนายออมชอบ
ดั้นไปดั้นไปซึ่งว่าดินแดน

ร่างกายผ่ายผอมแทบจะตรอมใจ
อยู่ในแคว้นในแคว้นแผ่นดินไทย

(4.6)

ได้ - ร่ำรวย ———> ได้ร่ำได้รวย

ให้เจ้าได้ร่ำได้รวย
ชาติหน้าให้เจ้าเป็นนายก

มีโชคอันวยให้คนเขาย่อง
ที่นั่งปกหลกอยู่เทิงเงินล้าน

(6.44)

ยัง - แข็งแกร่ง ———> ยังแข็งยังแกร่ง

ลูกอีกसानคนชื่อชื่อไอน้ำกระจอก ——— เดินย่ำต๊อกตามตรอกช่อชยถนนนคร
กายยังแข็งยังแกร่งแรงข้าวเหนียวยังแน่น หลังยังตั้งเป็นแผ่นยันสู้ฟ้าสู้แผ่นดิน

(1.2)

กริยา - นาม (กรรม)

เก็บ - เงินทอง ———> เก็บเงินเก็บทอง

เจ้าของพาน้อย

พาน้อยข้าม เขาข้ามดอย

ข้ามห้วยข้ามหนอง

ให้คนเขาลอดใต้ซ้าง (ซ้า)

เก็บเงินเก็บทอง

ท่องไปเรื่อย ๆ

(17.14)

ถ่าง - แข็งขา ———> ถ่างแข็งถ่างขา

ยุคสมัยที่เปิดเวทีโชว์แหวง

จับสาวแก้มแดงมาถ่างแข็งถ่างขา

ประกวอดประชันสังกันเข้ามา

กำหนดเงินตราซื้อเสียงรางวัล

(1.10)

ทำ - การงาน ———> ทำการทำงาน

พอได้ทำการทำงาน

หวังให้ทางบ้านนั้นมั่งพำได้

ทำงานหลายปีดีดัก

ตำแหน่งแสนหนักไม่เคยเคลื่อนไหว

(14.3)

เป็น - กฎเกณฑ์ ———> เป็นกฎเป็นเกณฑ์

ชีวิตคล้ายเกมกีฬา

มีกติกาเป็นกฎเป็นเกณฑ์

เป็นตัวกำหนดความดีงาม (ซ้า)

กำหนดกฎหมายให้คนเดินตาม

ให้คนเดินตาม (ซ้า)

แข่งขันในกฎเกณฑ์ (ซ้า)

(1.1)

เป็น - ตัวตน ———> เป็นตัวเป็นตน

ทำอยู่ทำไยทำกิน

กอลและ กอลและ ตังเก

ลงแรงเก็บดินขึ้นมาจากเลน

ลงมาทั้งเพ เป็นตัวเป็นตน

(1.14)

เป็น - ปาดง ———> เป็นปลาเป็นดง

บ้านเฮาเป็นปลาเป็นดง

ทนตางขึ้นลงเป็นดอยเป็นหัวข

(13.8)

เป็น - ผู้คน ———> เป็นผู้เป็นคน

เห็นหัว โตนงปองปอง

มีแต่ลมหายใจเลี้ยงชีวิต

ยังเป็นผู้เป็นคนเหมือนเหมือนเฮา

แต่ร่างกายกะหรวงก่องบมีแรง

มันมิใช่ความผิดติดความจน

พันฝางขาวขาวเส้นผมดำดำ

(5.9)

มี - น้ำท่า ———> มีน้ำมีท่า

เรานี้เป็นสาวบ้านทุ่ง

แห้งแล้งแต่ผิวกาย

หากเห็นเดือนน้อฮ

ยังพอมีน้ำมีท่า

ไม่ค่อยได้ปรุงได้แต่ง

แต่ใจดีนะพี่จ๋า

เดินทางต่างเมืองมา

ให้กับคนทุกคน

(1.7)

มี - เร็วแรง ———> มีเร็วมีแรง

เกิดมาได้ฟ้าเดียวกัน

ชีวิตจำต้องดิ้นรน

มีเร็วมีแรงต่อสู้อีก ไป

เกิดมาได้ฟ้าเดียวกัน

ไม่ยอมจำนนกับหัวกัวใคร

ตราบจนชีวิตสิ้นลมหายใจ

(1.1)

มี - สีสัน ———> มีสีมีสัน

นั่งที่หนานั่นหนานอน

แต่จะให้ดี

ปีกลวดลายรูปพระจันทร์

รูปมนุษย์

จะผ่อนคลาย

ต้องมีสีมีสัน

รูปตะวัน รูปสัตว์เลี้ยง

รูปน้ำใจ

(9.28)

ร่วม - ทุกข์สุข ———> ร่วมทุกข์ร่วมสุข

จากวันที่เคยมาพบมา เจอกัน

และจากวันที่ต่างเคยร่วมทุกข์ร่วมสุข

และดีใจเคยร้องไห้ด้วยกัน

จากกันไปอย่างง่ายตาย

จากวันที่เคยมีรักและทำดีต่อกัน

จากวันที่มีรอยยิ้ม

แล้ววันหนึ่งถึงวันที่เขยจากไป

ไม่มีคำเอ่ยลา ไม่มีน้ำใจ

(32.3)

ไร้ - ทิศทาง ———> ไร้ทิศไร้ทาง

ยังมีปาใหญ่ขวางหน้าเอาไว้

ไร้ญาติมิตรไร้ทิศไร้ทาง

คือขุนเขาพงไพรกร้าง

ไร้รอยเท้าก้าวย่างนำพามา

(6.24)

หา - ลู่ทาง ———> หาหลู่หาทาง
 คิดถึงแม่ที่เฝ้ารอ
 เมื่อลูกลาไกลจำใจจำห่าง
 รอ รอ ต่อสิ่งที่หวัง
หาหลู่หาทาง เพื่อถอนหนี้สิน
 (3.21)

ให้ - ลูกหลาน ———> ให้ลูกให้หลาน
 อยู่กับควาซไม่ต้องหวาดผวา
 ไม่สร้างสมมรดกพกพัน
 ควาซมันจะมาหักหลังซึ่งกัน
 กิ่ง ให้ลูก ให้หลาน แบ่งปันกรรม
 (39.1)

อยู่ - ปาดง ———> อยู่ป่าอยู่ดง
 ทำไรไถนา
 อยู่มานานนาน
 พวกเทวดา
อยู่ป่าอยู่ดง
 ลูกหลานเต็มนา
 ตั้งหน้าชุกกิน
 (6.34)

สันฐาน-กริยา

ก็ - แบ่งปัน ———> ก็แบ่งก็ปัน
 อยู่กันมานานนาน
 มีก็แบ่งก็ปัน
 เฮฮาฮาโรงชาดอง
 เขตบ้านไม่มีรั้วกัน
 ปลายัมพรวิกรเกลื้อเดินคล่อง
 นั่งกึ่งนั่งถองอยู่ด้วยกัน
 (39.13)

ตาม - วัดวา ———> ตามวัดตามวา

ชวนชวาชเลขหมายเด็ด ๆ

ตาม โยขตามเคล็ดตามวัดตามวา

เทวดาคอยช่วยลูกด้วย

ถ้าลูกถูกหวยจะเลี้ยงเทวดา

(5.12)

คำเสริมสร้อยแบบที่ 3 $B_1 B_2$ ———> $B_1 O B_1 B_2$ / $B_1 B_2 B_1 O$

แบบ $B_1 B_2$ ———> $B_1 O B_1 B_2$

คำเสริมสร้อยแบบนี้เป็นการนำคำที่มีลักษณะ 2 จังหวะมาขยาย ส่วนเต็มจะปรากฏอยู่หน้าคำตั้งซึ่งเป็นคำสองพยางค์ ความหมายของคำอยู่ที่คำตั้ง คำที่นำมาเสริมจะมีเสียงพยางค์แรกซ้ำกับพยางค์แรกของคำตั้ง ส่วนพยางค์ที่สองมักใช้พยัญชนะต้นของพยางค์ที่สองของคำตั้งประสมกับสระ /oŋ/ หรือ o:ŋ/ เช่น

กัญชา ———> กัญชงกัญชา

เทวดาคอยช่วยลูกด้วย

ถ้าลูกถูกหวยจะเลี้ยงเทวดา

จะเชิญมาตั้งกิ่งวงเหล้า

ปารตีขี้เมาสรวลเสเฮฮา

ข้าวปลาหมูเห็ดเป็ดไก่

ผลหมากรากไม้ทั้งกัญชงกัญชา (เพ็ชบ)

(5.12)

กางเกง ———> กางโงกางเกง

สามเก้าคือเลขตัวเต็ง

กางโงกางเกงจํานำไปแทงเป็นตบ

ประกาศผลอุ๊ขลมนแทบจับ

เก้าสาม ใจครบลิ้มกลับก็เลยละ

(29.26)

ความทุกข์ ———> ความทั้งความทุกข์
 รอเวลาที่ เขาจะพาเรา ไปสู่
 ผ่านกลางแผ่นขานมาหลายยุค ความทั้งความทุกข์ ก็คงจะบ้ายบาย
 ได้แต่ถอนถอนกระดูก ไม่มีสุขสบาย
 (4.7)

ทำงาน ———> ทำงานทำงาน
 ไม่ยาก ไม่เย็น ไม่เป็นปัญหา ยัง ใญ่เกิดมาพูดจา เข้าใจ
ทำงานทำงาน เบิกบาน เรื่อย ไป ยัง ใญ่พอใจ ยัง ใญ่ติดดิน
 (40.12)

หมาขี้ ———> หมาขี้หมาขี้
 ทำเปราะจะทำเป็ยกทำเป็อน ขี้ กันจนเกลื่อนเปราะเป็อนทั้งปี
 บางคนชุ่มชุ่มลันดี เอ้า หมาขี้หมาขี้ ก็เหี้ยมทั้งมา
 (25.22)

เสียงสระในพยางค์ที่ 2 ของคำเสริมสร้อยเป็นสระอื่นที่ไม่ใช่สระ /อหุ/ เช่น

โบราณ ———> โบราณโบราณ
 เทียวเมืองไทยได้กำไรชีวิต ได้ ผลผลิตแห่งวัฒนธรรม
 คุ่มค่าเงินทองเป็นกอบเป็นกำ ดู สิ่ง สูง ล้ำ โบราณ โบราณ
 เศรษฐกิจเบิกบาน ปี การ ท่องเที่ยว ไทย
 (5.26)

ผู้ดี ———> ผู้ดอผู้ดี
 โกงก็โกงไม่เป็น ใช้ ลิ้น หลอก เลีย ก็ ไม่ เป็น
 ไม่เคยอยากเด่น เป็น ผู้ ดอ ผู้ ดี
 (19.20)

ผู้ดี —————> ผู้ดีผู้ดี

ผมเข้าจากบ้านนา

เข้ามาอยู่เมืองฟ้าเมืองศรีไศล

บ้างเข็ดงานโดยชายแรงกาย

บ้านก็รับใช้ผู้ดีผู้ดี

(21.4)

โรงเรียน —————> โรงร่ำโรงเรียน

บ่มีเวลาเพราะนาฬิกาบ่มี

บ่มีรถขี่เพราะว่าบ่มีกะตังค์

บ่ได้คู้หนังสือบ่ได้คู้ทีวี

(ก็เป็นแค่นี้ คอคนจนจน)

โรงร่ำโรงเรียนก็เคยได้เรียนได้แล้ว เรียนขึ้นเก่า ๆ อยู่ตั้งหลายปี

(17.13)

วากา —————> วากะวากา

วากะวากา

รู้ทำรู้ทาง

น้ำเขียวเรือขวาง

ตัวอย่างรู้กัน

คำเสริมสร้อยแบบ $B_1 B_2$ —————> $B_1 B_2 B_1 O$

คำเสริมสร้อยแบบนี้เป็นการนำคำที่มีลักษณะ 2 จังหวะมาขยาย ส่วนเดิมจะปรากฏอยู่
 หลังคำซึ่งเป็น คำ 2 พยางค์ ความหมายของคำอยู่ที่คำตั้งคำที่นำมาเสริมจะมีเสียงพยางค์แรก
 ซ้ำกับพยางค์แรกของคำตั้ง ส่วนพยางค์ที่สองมักใช้พยัญชนะต้นของพยางค์ที่สองของคำตั้งประสม
 กับสระต่าง ๆ เช่น

ดอกเตอร์ —————> ด็อกเตอร์ด็อกแต่้

หนังสือนิมพ์วิทยตามแห่

ถึงด็อกเตอร์ด็อกแต่้หมด เขามาก็พูดกัน ไป

มหากาลัย หมาลัย มหาลัย

มหาวิทยาลัยพูดกัน ไม่ได้พูดกันไม่เป็น

(17.9)

ถู ———> ถูระถูรัง

กาละเทศะ	เกะเกะกะกะ	ถูระ <u>ถูรัง</u>
เอาจริงเอาจัง	คำพังเพย	กาละเทศะ

นะโม ———> นะโมนะมา

ประชาธิปไตยครึ่งใบ	นี่แหละ ไทยแลนด์แดนจังโก้
นิกงสารคนจนที่ผอมโซ	ท่องนะ <u>โมนะมา</u> แข่งหมากิน

(42.3)

บรรเลง ———> บรรเลงบรรลัษ

เอ้าเร่เข้ามากลางนามีเพลง	ร้องกันเอง <u>บรรเลงบรรลัษ</u> ไม่เสียตั้งค์
---------------------------	--

(17.10)

ขกมือ ———> ขกมือขกไม้

ปีท่องเที่ยวไทย	ฝรั่งมากมาย เข้ามาเที่ยวท่อง
มาด้อม ๆ มอง ๆ	ผมสีทองตัวใหญ่ ๆ
เห็นฝรั่งเดินมา	แล้วก็อย่าตีกะใจ
<u>ขกมือขกไม้</u>	ฝรั่งกับไทย เข้าใจกันเอง

(17.32)

ลำบาก ———> ลำบากลำบาก

เปล่งภาษาที่ฉันทนาให้ครม	โศกกำสรวลรัฐจวนน่าเห็นใจ
<u>ลำบากลำบาก</u> ในการงานแค่ไหน	ไม่ท้อใจ เพราะเป็นราชได้พอประทัง

(7.7)

สังคม ———> สังคมสังคัง

พ่อกับแม่คือยาปู่กับย่าตาชาย และผู้หลักผู้ใหญ่มีความหมายทุกคน
 ออย่าปล่อยให้เด็กเดินชนโดยตามลำพัง ก็สังคมสังคังยังไม่สมประกอบ

(5.25)

หนังสือ ———> หนังสือหนังสือ

อากาศบ้านเราก็อร้อนรนดังไฟ มันทำให้ดวงหทัยคนเราไม่เข้าที่
หนังสือหนังสือก็เรียนจบมาหลายปี จะทำงานกันแต่ละที่เหมือนคนไม่มีปริญญา

(19.19)

คำเสริมสร้อยแบบที่ 4 $B_1 B_2$ ———> $B_1 B_2 ZZ / B_1 ZZ B_2$

คำเสริมสร้อยแบบนี้เป็นการนำคำ 2 พยางค์ ซึ่งอาจจะเป็นคำซ้อน คำประสมหรือ

คำ 2 พยางค์มาเป็นคำตั้งมี 2 จังหวะ คำที่นำมาเสริมก็มี 2 จังหวะด้วยเพื่อถ่วงให้พอดีกันมีการ
 เล่นเสียงสัมผัสสระระหว่างคำพยางค์ที่ 2 และคำพยางค์ที่ 3 คำที่นำมาเสริมอาจจะอยู่ท้ายคำ
 ตั้ง หรือแทรกกลางตรงกลางคำตั้งก็ได้ เช่น

คำเสริมสร้อยแบบ $B_1 B_2$ ———> $B_1 B_2 ZZ$

เจ็บปวด ———> เจ็บปวดรวดร้าว

ชีวิตต้องสิ้นความหมาย

วิงวอนไหว้ฟ้าดินก็ไม่ปราณี

เจ็บปวดรวดร้าวชีวิต

ดวงฤดีมีแต่ชอกช้ำ เรือขมา

(26.14)

ชั๊กชวณ ———> ชั๊กชวณชวณดู

ไม่ได้เจตนาจะมีจุกแบนโต

ไม่โก่งไม่โด่งตั้งโคมตรู

ไม่ได้เจตนา ๆ ๆ

มันน่าไม่โทเหมือนลูกชมพู

ชั๊กชวณชวณดู ไม่ชั่วโทโส

จะมีตั้งหลบใน

(23.8)

เปลี่ยวเปล่า ———> เปลี่ยวเปล่าเหงางวด

ได้ชินเหมือนกันว่า เสือมันร้อง

ฟังดูไม่ใช่เสียงคำราม

มันอาจจะเจ็บ เอ้อมันอาจจะปวด

ปวดนั้นปวดท้องร้องครวญคราง

เสียงเสือดังก้องหุบเขาแห่งนี้

แต่เป็นความทุกข์ทรมานครวญในที่

เปลี่ยวเปล่าเหงางวด หัวอกเป็นผี

เพราะเจ้าเสือส่างปลางเง่า

(6.39)

ฝรั่ง ———> ฝรั่งมั่งค่า

ฝรั่งมั่งค่า บัญชัญหมายกพลขึ้นบก

มาแอวกันไลด

ศึกปี่ปี่ทองเทียวไทย

(5.26)

มากมาย ———> มากมายก่ายกลาง

ผู้คนมากมายก่ายกอง

รอถึงเวลา

จ้องมองตั้งใจจะมองหา

จะไขว่จะคว้าทำความดี

(9.23)

หลายปี ———> หลายปีดีดัก

พอได้ทำการทวงงาน

ทำงานหลายปีดีดัก

หวังให้ทางบ้านมีสิ่งพึ่งพาได้

ตำแหน่งแสนหนักไม่เคยเคลื่อนไหว

(14.3)

คำเสริมสร้อยแบบ $B_1 B_2 \longrightarrow B_1 ZZ B_2$

ทุกวัน \longrightarrow ทุกเมื่อเชิ้อวัน

อยากถามถึงความในใจ

หวันไหวทุกเมื่อเชิ้อวัน

อยากถามถึงความจริงใจ

จะรักกันไว้สักกี่ปี

(25.26)

ผลไม้ \longrightarrow ผลหมากรากไม้

จะเชิญมาตั้งกิ่งวงเหล้า

ปารตี้เมาส์รวลเสเฮฮา

ข้าวปลาหมูเห็ดเป็ดไก่

ผลหมากรากไม้ทั้งกัญชงกัญชา

(5.12)

ว่าง่าย \longrightarrow ว่างอนสอนง่าย

เริ่มคำสั่งสอนให้ว่างอนสอนง่าย

ยังเป็นเด็กเขาวิจัยให้สนใจการเรียน

เชื้อฟังครูบาอาจารย์ท่านกล่าว

ทุกเรื่องทุกราว นักเรียนเคารพ

(1.9)

คำเสริมสร้อยแบบที่ 5 $W \longrightarrow WZZZ$

คำเสริมสร้อยแบบนี้เป็นพวกที่มีลักษณะ เป็นคำเดียวที่มีคำเสริมสร้อยแบบใดแบบหนึ่ง มาขยาย คำที่มาเสริมอาจเป็นคำที่มีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้มาขยายเพื่อให้ได้คำ 4 จังหวะ ถ้าเป็นคำที่มีความหมายมักจะมีความสำคัญกับความหมายของคำตั้งด้วย และคำที่มาขยาย มักจะมีเสียงสัมผัสสระกับส่วนอื่นของคำตั้ง การเล่นสัมผัสมักจะสัมผัสระหว่างคำพยางค์ที่ 2 และ ที่ 3 ของคำขยายคู่ เช่น

ครู ———> ครูบาอาจารย์

เริ่มคำสั่งสอนให้ว่านอนสอนง่าย

ยังเป็นเด็กเขาวัววัยให้สนใจการเรียน

ชื่อฟังครูบาอาจารย์ท่านกล่าว

ทุกเรื่องทุกราว นักเรียนเคารพ

(1.9)

ง่วง ———> ง่วงเหงาหาวนอน

เดินร้องเพลง

เพื่อนแค้นังเพลิน ๆ

เสบขง่วงเหงาหาวนอน

ก็พักผ่อนกันได้เลย

ทั้งสัวมเอย ใต้ถุนเอย

ไม่จำกัดที่นอน

(19.19)

เฒ่า ———> เฒ่าชะแรแก่ชรา

เตือนใจจำบุญปลูก

เหมือนลูกลอยแพ

ต้องพลัดแม่

เฒ่าชะแรแก่ชรา

(4.4)

ด ———> ดีแต่เก้ไก้

หน้าใสยิ้มสวยรวยจัด

สารพัดดีแต่เก้ไก้

ข้างนอกคือแพชั่นไซว์

ข้างในกลวงโบ้ต้องใช้เอ็กชเรย์

(1.09)

เรือน ———> เรือนชานบ้านช่อง

ถ้ามีเงินเราก็อพมีเพื่อน

มีเรือนชานบ้านช่องมีรถยนต์

เมื่อตกต่ำลำบากเป็นคนจน

ร่วงหล่นลงมาต้องใช้อีกชเรย์

(1.19)

วัด ———> วัดวาอาราม

แหลมทองของไทยมีของดี	ธรรมชาติพอมิใครเห็นเป็นติดใจ
วัดวาอารามวัดนธรรมยิ่งใหญ่	ประเพณีไทยนำตื่นใจลุ่มหลง
อย่างงานสงกรานต์และลอยกระทง	ยังคงเชิดหน้าชูตา

(5.26)

หมู ———> หมูเห็ดเปิดไก่อ

จะเชิญมาตั้งกึ่งวงเหล้า	ปาร์ตี้เมาสรวลเสเฮฮา
ข้าวปลาหมูเห็ดเปิดไก่อ	ผลหมากรากไม้ทั้งกัญชงกัญช่าเพียบ

(5.12)

การเล่นคำในเพลงไทยสากล

ลักษณะเด่นของการเล่นคำที่พบในเพลงไทยสากลมีหลายลักษณะด้วยกัน คือ การซ้ำคำ การสลับคำ การเรียงคำสลับตำแหน่ง การเล่นคำนอกรูป การผวนคำ และการใช้คำกริยาเรียงกันหลายตัว

1. การเล่นคำด้วยวิธีการซ้ำคำ คำที่ซ้ำนั้นอาจเป็นคำชนิดเดียวกันหรือคนละชนิดก็ได้ การซ้ำคำก็เพื่อเน้นความหมายของคำที่ซ้ำนั้นให้เด่นชัดขึ้น เป็นวิธีหนึ่งของผู้แต่งเพลงไทยสากลที่จูงใจเล่นคำเพื่อให้เพลงเกิดความไพเราะช่วงจังหวะกระชับและน่าสนใจ เช่น

ซ้ำคำว่า " กลับ "

ตราบนี่ผมลาวยังรักเธอ	รอเธอกลับมาคืนมาพร้อมชีวา
หากไม่มีเธอใจฉันคงหลงรำพัน	สิ้นแหลกเหลวถึงลืมกัน

(34.25)

ซ้ำคำว่า " ขวาง "

ไม่เคยกลัวฝนและไม่เคยกลัวฟ้า
แปลบแปลบลำแสงทะแยงเป็นทาง

ยืนบนที่สูงสูงเท่ากับฟ้า
ยืนตรงเข้าขวางขวางทางผู้เดียว

(40.23)

ซ้ำคำว่า " สูง "

ไม่เคยกลัวฝนและไม่เคยกลัวฟ้า
แปลบแปลบลำแสงทะแยงเป็นทาง

ยืนบนที่สูงสูงเท่ากับฟ้า
ยืนตรงเข้าขวางขวางทางผู้เดียว

(40.23)

ซ้ำคำว่า " ไม่เคยกลัว "

ไม่เคยกลัวฝนและไม่เคยกลัวฟ้า
แปลบแปลบลำแสงทะแยงเป็นทาง

ยืนบนที่สูงสูงเท่ากับฟ้า
ยืนตรงเข้าขวางขวางทางผู้เดียว

(40.23)

ซ้ำคำว่า " เข้าใจ "

ฉันเข้าใจเข้าใจถ้อยคำ
ฉันเข้าใจในเธอเช่นกัน
แต่ไม่ลืมเธอ

ที่เธอเข้าใจเรารักกัน
ว่ามีคนข้างเคียงสัมพันธ์

(28.6)

ซ้ำคำว่า " คบค้า "

พ่อเป็นเพียงตาสีตาส่า

ใครจะมาคบค้าคบค้าจริงใจ

(5.20)

ซ้ำคำว่า " มา "

รู้ไหมมีใคร	มีใครเฝ้าปองตัวเธอ
หลงไหลละเมอ	เธออยู่เป็นอาจิม
เพราะรู้ตัวดี	คงจะไม่มีปัญญา
ข้อยุดเธอ <u>มา</u>	<u>มา</u> เป็นคู่ดวงเคียงครอง

(29.10)

ซ้ำคำว่า " รอ "

แต่ดลมแรงแล้งไปทั่ว	กลัวคนรักลืมสัญญา
จะเฝ้า <u>รอ</u> รอเจ้ากลับ	มาช่วยขับหصدน้ำตา

(25.44)

ซ้ำคำว่า " รัก "

ไม่มีเธอใจเพื่อหวันไหว	เธออยู่ไหนหัวใจต้องการ
ก่อนเคย <u>รัก</u> รักกันแสนนาน	แต่เธอพบพานคนใหม่ดวง

(34.32)

ซ้ำคำว่า " รัก "

อย่ากระหายนเห็นเมืองไทยเป็นไร่นา
เห็นมวลชนเป็นต้นกล้า
แล้วเอาดีดหมาเกี้ยวรวง
เราควรจะรักรักด้วยใจแหมหวง
อย่าให้เมืองไทยน้ำตาร่วง
เหมือนเมืองหลวงอโยธยา

(19.17)

ซ้ำคำว่า " ซ้ำ "

ซ้ำไม่ซ้ำ ไม่รู้คิดดูกันเอาเอง
สายเกินกว่าจะรู้รู้ใจคนกันเอง

เปลอปลั่ง ไปนึกว่าใจเราเก่ง
เคยเก่งเลยไม่กลัว

(33.13)

ซ้ำคำว่า " ดู "

สำคัญอยู่โปรดดู
เจาะใครไม่หวั่นไหว
กัดฟันต่อไปแม้นานเท่าไร

ดูฉันตรงที่ใจ
พบคุณทณ ไม่ได้
ตายลูกเดียว

ซ้ำคำว่า " ถาม "

อยากถามถามถึงใจนั้น
ทุกดวงจิตนึกคิดสิ่งใดนา

ทุกเฝ้าพันธุ์ฝันถึงสิ่งใดหนา
ถามว่าที่ทามาเพื่อใครกัน

(21.1)

ซ้ำคำว่า " ลุกขึ้น "

อยู่ห่างไกลสายตาใจ
ลุกขึ้นยืนเหนือคนอื่น
ลุกขึ้นสู้รบคำชู้

น้อยคนจะเป็น เป็นสายล่อฟ้า
อยู่บนหลังคา
อยู่บนหลังคา

(40.23)

ซ้ำคำว่า " อยู่บนหลังคา "

อยู่ห่างไกลสายตาใจ
ลุกขึ้นยืนเหนือคนอื่น
ลุกขึ้นสู้รบคำชู้

น้อยคนจะเป็น เป็นสายล่อฟ้า
อยู่บนหลังคา
อยู่บนหลังคา

(40.23)

ซ้ำคำว่า " เป็น "

อยู่ห่างไกลสายตาใจ

ลุกขึ้นยืนเหนือคนอื่น

ลุกขึ้นสู้รับคำชู้

น้อยคนจะเป็นเป็นสายล่อฟ้า

อยู่บนหลังคา

อยู่บนหลังคา

(40.23)

ซ้ำคำว่า " ผ่าน "

บากบั่นจากแดนแสนไกลเพื่อเธอ

ผ่านผ่านไปใจยังละเมอ

วิ่งไปตามทางช่างแสนนาน

หวังใจใครคงรอเจอไม่รู้ห่าง

(2.16)

ซ้ำคำว่า " ซึม "

เมื่อเธอโปรยซึ่มซึ่มมาให้ฉัน

ดูดวงตะวันสีทองส่องใจ

(29.31)

ซ้ำคำว่า " รู้ "

พระเจ้าพระองค์อยู่ไหนหนอ

มีแผ่นดินทุกซ์ เข็ญ

ขอจงรับรู้ถึงความล้ำเค็ญ

เช่นอาฟริกันอาฟริกา

(1.17)

ซ้ำคำว่า " มาหา "

เจ้านกเอษเจ้าทั้งดิน

ไม่กลับมาหา

ถิ่นที่เคยเลี้ยงเจ้ามา

มาหาฉันเลย

(34.22)

ซ้ำคำว่า " ไม่สม "

ที่รักเอชก่อนเคยได้ชิดชม
เจ้าถึงไปจากไกลไม่หันมามอง

แต่กลับ ไม่สม ไม่สมตั้งใจปอง
ปล่อยให้ฉันหมองฉันหมองฤทัย

(34.22)

ซ้ำคำว่า " ฉันหมอง "

ที่รักเอชก่อนเคยได้ชิดชม
เจ้าถึงไปจากไกลไม่หันมามอง

แต่กลับ ไม่สมตั้งใจปอง
ปล่อยให้ฉันหมองฉันหมองฤทัย

(34.22)

ซ้ำคำว่า " ร้องไห้ "

อ้ายไหวเป็นไปวชแล้ว
พี่สาวเจ้าไปแอ้วไหน

แม่ไม่แคล้วร้องไห้
ซับริถแก๊งคันใหญ่

แม่ร้องไห้คิดถึงคนไกล
คันใหญ่มาเยี่ยมบ้านเอช

(17.38)

ซ้ำคำว่า " คันใหญ่ "

อ้ายไหวเป็นไปวชแล้ว
พี่สาวเจ้าไปแอ้วไหน

แม่ไม่แคล้วร้องไห้
ซับริถแก๊งคันใหญ่

แม่ร้องไห้คิดถึงคนไกล
คันใหญ่มาเยี่ยมบ้านเอช

(34.22)

ซ้ำคำว่า " ผ่านไป "

วันเวลาผ่านไปผ่านไปทุกครา

เมืองของเราก้าวหน้าอย่ามัวรีรอ

(34.22)

ซ้ำคำว่า " ใจ "

เบ็อยู่ตัวคนเดียว

เปลี่ยวใจใจเสี่ยจริง

(30.7)

ซ้ำคำว่า " สายลม "

บัดนี้เจ้านาไก่อ้อย

มีลูกน้อยชกลอยใจ

กลอยใจอยากให้มาชม

พี่สาวเจ้าไปสุขสม

ไปกับสายลม

สายลมที่พัดหายไป

(17.38)

ซ้ำคำว่า " ก่อน "

เฝ้ามองตาเธอก่อนก่อนใครทุกคน

กลัวเหลือทนกลัวเจ็บซ้ำใจ

(29.31)

ซ้ำคำว่า " เคย "

หากมีใจใครลืมนั่นกันไป

ลืมนวันที่เคยเคยมีความรักกันมา

อยากให้เราไต่ตรงอกรัก

(28.35)

ซ้ำคำว่า " ซาบซึ้ง "

หากรู้เช่นนี้ละเออ

จะไม่ให้เธอหนีพรากจากไป

เพียงจะซาบซึ้ง

ซาบซึ้งทรวงในถึงความเดียวดาย

(29.29)

ซ้ำคำว่า " สูง "

คนเราจะเอาอะไรกันหนักหนา
ป่ายป็นให้สูงสูงเกินกว่าใคร

จะเอาถึงฟ้ามันก็ไกลเกินไป
เหยียบขำน้ำใจหัวใจใครช่างมัน

(1.19)

ซ้ำคำว่า " ห่าง "

หากเธอมีหัวใจเอนเอียง
แต่ยังคงรักเธอไม่จาง

ฉันจะเลิกลบไว้ไม่ชัดเจน
แม้เธอห่างห่างไปจากฉัน

(34.8)

ซ้ำคำว่า " ตาม "

เฝ้าปองแห่งมองบงฟ้าไกล
แต่ใจไม่คล้อยตาม

ผ่านคลายหมายขมคือเฝ้างาม
ตามความฝันที่เป็นจริง

(33.8)

2. การสับคำ

การสับคำ ในที่นี้หมายถึง การเรียงคำสลับที่ของคำสองพยางค์ โดยสับที่ให้พยางค์หน้าไปแทนที่พยางค์หลังและพยางค์หลังมาแทนที่พยางค์หน้า เช่น คำว่า " จิมจ่า " สับที่คำเป็น " จ่าจิม " คำว่า " ผ่ายผอม " สับที่คำเป็น " ผอมผ่าย " เป็นต้น

การสับคำที่พบในเพลงไทยสากลแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- 2.1 การสับคำปรากฏเฉพาะคำที่สับแล้ว
 - 2.2 การสับคำปรากฏสองตำแหน่งคือปรากฏทั้งคำเดิมและคำที่สับแล้ว
 - 2.1 การสับคำปรากฏเฉพาะคำที่สับแล้ว แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - 2.1.1 การสับคำเพื่อการสัมผัสแบ่ง เป็น 3 แบบ คือ
 - 2.1.1.1 การสับคำเพื่อสัมผัสนอก
 - 2.1.1.2 การสับคำเพื่อสัมผัสใน
 - 2.1.1.3 การสับคำเพื่อเล่นสัมผัสสระท้ายวรรค

2.1.2 การสับคำเพราะทำนองเพลงบังคับ

2.1.1 การสับคำเพื่อการสัมผัส

การสับคำเพื่อการสัมผัส แบ่งเป็น 3 แบบ คือการสับคำเพื่อสัมผัสนอก การสับคำเพื่อสัมผัสในและการสับคำเพื่อเล่นสัมผัสสระทำขวรรค

2.1.1.1 การสับคำเพื่อสัมผัสนอก ซึ่งเป็นสัมผัสสระบังคับ

ของคำประพันธ์ประเภทกลอน

สัมผัสระหว่างวรรคสี่และวรรคห้า

ชายคนนั้นนั่งเหงาเศร้าซึม

บังงำจิม เหมือนดังคนหัว

จะทลป็นนี้ก็ ไกลลี้คิว

ความรักหลดปลิวดุจดังละลาย

(6.17)

คำว่า " งำจิม " มาจากคำว่า " จิมงำ " หมายถึงเสียงพูดหรือบทนิมิต (พจนานุกรมฯ 2525:209)

เป็นนักดนตรีให้ก็ไม่เคยมีฟอร์ม

แต่งตัวแมมมอมไม่ล้ำเลิศโสกา

สูงต่ำเพียงดินและชอบกินข้าวเหนียว

ลาบก้อขจวนเด็ชวกินได้สามเวลา

(6.2)

คำว่า " แมมมอม " มาจากคำว่า " มอมแมม " หมายถึง เปื้อนเปรอะ สกปรก (พจนานุกรมฯ 2525:631)

เมื่อบ้านเราทรมเลื่อม

คิดไปน้ำเอือมระอา

ประชาต้องร้องไห้

ไม่มีน้ำตาจะไหลมันตกในหัวอก

(6.27)

คำว่า " ทรามเลื่อม " มาจากคำว่า " เลื่อมทราม " หมายถึงเลื่อมในด้านความประพฤติ
(พจนานุกรมฯ 2525:838)

คนคนคน คน คน <u>ผอมผ่าย</u>	ใจ ใจ ใจ ใจ ใจ ใจ แทบขาด
ตราบรองเท้าขาดลง	ยังคงย่ำเดิน

(3.24)

คำว่า " ผอมผ่าย " มาจากคำว่า " ผ่ายผอม " หมายถึง ผอมไป (พจนานุกรมฯ
2525 :558)

คนไม่ทันสมัย	หัวกระเป๋ายาว	ลงไปไทยพื้นดินต่ำ
ย่ำร้องเท้าขาง	กลางมหานครใหญ่	
เมืองที่ไฟ <u>ไสสด</u>	คนเป็นเมดเป็นปลวก	
เมืองเงินตราสะดวง	มันเข้าขวนหัวใจ	

(1.2)

คำว่า " ไสสด " มาจากคำว่า " สดใส " หมายถึง ไม่ขุ่นมัว (พจนานุกรมฯ 2525 : 778)

ชานาผู้ขมขื่น	เขา <u>หัดขื่น</u> ขื่นถ้อยขง
คือคนคงคู่คน	เปล่งเสียงสู้เหนือกูพาน

(6.12)

คำว่า " หัดขื่น " มาจากคำว่า " ขื่นหัด " หมายถึง สู้ไม่ยอมถอย (พจนานุกรมฯ 2525 :
670)

แรกเจอในดวงใจฉันนั้น

เพียงเราสองข้างสุขสันต์

ไหวหวั่นว่าฝันเป็นจริง

ดังสวรรค์วันนี้ต้องเจอกัน

(34.29)

คำว่า " ไหวหวั่น " มาจากคำว่า " หวั่นไหว " หมายถึง สั่นสะเทือน โอนเอน ครั่นคร้าม
(พจนานุกรมฯ 2525:861)

นี่แหละหนาเขาว่าคนลืมคน

ไม่มีเจริญเพลินเพลิน ไม่เกินต้นทูน

จิตใจเอนโอนลืมคนเคยเกื้อการุณ

คนเนรคุณไม่นานก็ผลาญตัวเอง

(19.5)

คำว่า " เอนโอน " มาจากคำว่า " โอนเอน " หมายถึง เอนไปเอนมาไม่มั่นคง ไม่แน่นอน
(พจนานุกรมฯ 2525:941)

สัมผัสของคำว่า คน กับ เอนโอน เป็นสัมผัสซึ่งสระสั้นยาวไม่เท่ากัน

สัมผัสระหว่างวรรคตรงและวรรคส่ง

น้ำเขียวหนักหนา

มารพญไฉล่ผุด

โรคาชื้อหยุด

โทรมทรุดร่างกาย

(40.21)

คำว่า " โทรมทรุด " มาจากคำว่า " ทรุดโทรม " หมายถึง เสื่อมไปเพราะร่วง
โรย คร่ำคร่า หรือทรากคร่าเกินไป (พจนานุกรมฯ 2525:382)

สองเท้าก้าวเดินเผชิญหนทาง

จะตั้งความหวังมอบใจเปรอปรน

ถึงจะอ้างอ้างจะไม่พรั่วรั้น

ถ้าได้เจอคนที่ใจตรงกัน

(34.4)

คำว่า " เอนเอน " มาจากคำว่า " โอนเอน " หมายถึง เอนไปเอนมา ไม่มั่นคง ไม่แน่นอน
(พจนานุกรมฯ 2525:941)

2.1.1.2 การสืบทอดคำเพื่อสัมผัสใน ซึ่งเป็นสัมผัสสระภายใน
วรรค เพื่อเพิ่มความไพเราะให้กับบทเพลง เช่น

แต่เป็นดาวพรารสังคม
ไม่ไกลเกินจะคว่ำมา

ไซลอลมลิลับสุดตา
อฮาระอาคว่ำไซว

(26.9)

คำว่า " คว่ำไซว " มาจากคำว่า " ไซวคว่ำ " หมายถึง เอื้อมมือฉวยเอาอย่างสับสนพยายามจับหรือถือเอา (พจนานุกรมฯ 2525 : 162)

เพียงคนเดียวที่ฉันได้รู้จัก

เพียงคนเดียวที่ฉันรักจริงจัง

เพียงคนเดียวที่ฉันตรงดุกี่ครั้ง

ใจก็ยังแน่วหนักบอกว่ารักเธอ

(2.13)

คำว่า " แน่วหนัก " มาจากคำว่า " หนักแน่ว " หมายถึง มั่นคง ไม่ทอดขย ไม่โกรธง่าย
(พจนานุกรมฯ 2525:846)

ไม่แน่ใจหัวใจดังว่า
หัวใจไหวหวั่น

เราไม่เคยรักกัน
ว่าจะต้องเสียใจ

(28.30)

คำว่า " ไหวหวั่น " มาจากคำว่า " หวั่นไหว " หมายถึง สั่นสะเทือน โอนเอน ครั่นคร้าม
(พจนานุกรมฯ 2525:861)

ขาดเธอไปใจเหวว้าพาเศร้าตรม
จะคอยเธอกลับมาเพื่อเช็ดน้ำตาให้คลาย
จะคอยวันสุดท้ายแห่งฉัน

(29.5)

คำว่า " เหวว้า " มาจากคำว่า " ว้าเหว " หมายถึง เปลี่ยวใจ (พจนานุกรมฯ 2525 : 752)

ใจฉันผูกอยากให้ลูกได้ดี
อุทิศสำหรับสู้กันดิ้นรนทุกอย่าง

ตัวพ่อนี้จะขายเลือดเอาเงิน
ลูกสู้หนทางจบการศึกษา

(13.15)

คำว่า " พันผูก " มาจากคำว่า " ผูกพัน " หมายถึง ติดพัน เอาใจใส่ ใฝ่ใจ รักใคร่
(พจนานุกรมฯ 2525:561)

2.1.1.3 การสืบคำเพื่อเล่นสัมผัสสระทำยวรรค

การที่ผู้แต่งเพื่อเพลงไทยสากลต้องการเล่นสัมผัสสระทำยวรรคทำยวรรคให้เป็นสระเดียวกันคล้ายลักษณะกลอนหัวเดียวกันทำให้มีการสืบคำเพื่อสัมผัสเกิดขึ้น ถ้าสัมผัสสระทำยวรรคทำยวรรคในบทเดียวกันเป็นสระอา เรียกว่า กลอนอา ถ้าเป็นสระอีเรียกกลอนอี เป็นต้น

ดังตัวอย่าง

สัมผัสกลอนอา

...ตั้งหน้าตั้งตา	เฝ้าเสาะหา	จับปลา
เห็นน้ำกับฟ้า	สุดเหวว้า	ดวงใจ

(73.9)

จากตัวอย่างเล่นสัมผัสสระอา คือคำว่า " ตา หา ปลา ฟ้า ว้า "

เพื่อเล่นสัมผัสในที่ผู้แต่งตั้งจึงสืบคำว่า " ว้าเหว " เป็น " เหวว้า " หมายถึง เปลี่ยวใจ (พจนานุกรมฯ 2525:752)

สัมผัสกลอนเออะ

จริงจังริงนะดมงเงเสี่ยจนเลอะ

เจอคำถามเฮอะเฮอะ

จนบางครั้งผมเป็นงงเงงอะ

เออ ไฉนคนมากมายถามข่าว

(3.30)

จากตัวอย่างเล่นสัมผัสสระเออะ คือ คำว่า เลอะ เฮอะ เงอะ

เพื่อเล่นสัมผัสในที่นี้ผู้แต่งจึงสับคำว่า " เฮอะเฮอะ " เป็น " เฮอะเฮอะ " และคำว่า " เงอะงะ " เป็น " งะเงอะ "

คำว่า " เฮอะเฮอะ " หมายถึง มากเหลือหลาย หมดไป (พจนานุกรมฯ 2525:673)

คำว่า " เงอะงะ " หมายถึง แสดงกริยาอาการเคอะเขินไม่แนบเนียนเพราะห่อหุ้มความชำนาญ (พจนานุกรมฯ 2525:209)

สัมผัสกลอนอะ และตัวสะกดที่เป็นแม่กก

อยากเข้าไปทายทัก

อยากบอกว่าใจรัก

จึงส่งสายตาชวนชัก

บริบริบริว่ารักเซอ

(28.1)

จากตัวอย่างเล่นสัมผัส คำว่า ทัก รัก ชัก

เพื่อเล่นสัมผัสในที่นี้ผู้แต่งจึงสับคำว่า " ทักทาย " เป็น " ทายทัก " และคำว่า " ชักชวน " เป็น " ชวนชัก "

คำว่า " ทักทาย " หมายถึง ได้ถามถึงความเป็นอย่างหรือทุกข์สุขอย่างเป็นกันเอง (พจนานุกรมฯ 2525:391)

คำว่า " ชวนชัก " หมายถึง ชวนให้ทำด้วยกัน (พจนานุกรมฯ 2525:260)

สัมผัสสกลอนโอะลตรูป และตัวสะกดที่เป็น แม่กน

ฉันทันยอมทน รักเปรอปรน แม่หมองหม่น ชังมิพอ

(27.15)

จากตัวอย่างเล่นสัมผัสสระโอะลตรูป คือ คำว่า ทน ปรน หม่น

ในที่นี้จึงสืบคำว่า " ปรนเปรอ " เป็น " เปรอปรน "

คำว่า " ปรนเปรอ " หมายถึง บำรุงเลี้ยงดู เลี้ยงดูด้วยการเอาอกเอาใจ (พจนานุกรมฯ 2525 :491)

2.1.2 การสืบคำเพราะทำนองบังคับ

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์มีเสียงสูงต่ำของคำที่แน่นอน การนำคำไปใส่ทำนองบางครั้งจะเกิดปัญหา คือ ถ้าทำนองดนตรีช่วงนั้นเป็นเสียงต่ำ จังหวะ กระชับ คำที่ใช้ในบทเพลงก็ต้องเป็นเสียงเอกคำตาย ผู้แต่งจึงต้องพยายามเลือกคำกับทำนองดนตรีให้ไปด้วยกันได้ และการสืบคำนั้นจะเป็นการสืบคำเป็นและคำตายในคำพยางค์ เช่น คำว่า " กลับกลาย " สืบคำให้เป็น " กลายกลับ " คำว่า " กลบเกลื่อน " สืบคำให้เป็น " เกลื่อนกลบ " คำว่า " กลับ " และคำว่า " กลบ " เป็นคำตายที่มีเสียงเอก ส่วนคำว่า กลาย และคำว่า เกลื่อน เป็นคำเป็น

นอกจากนี้แล้วยังพบว่าบางช่วงจังหวะทำนองดนตรีเป็นจังหวะยาวหรือจังหวะต่อเนื่อง ผู้แต่งต้องพยายามเลือกใช้คำเป็นที่มีเสียงต่อเนื่องเพื่อให้เข้ากับทำนองด้วย เช่น ยืนหยัด " สืบคำเป็น " หัศดยืน " คำว่า

" บ่าย " และคำว่า " ยืน " เป็นคำที่มีเสียงต่อเนื่องไม่ห้วนสั้น

การสืบทำเพื่อต้องการคำที่มีเสียงคำตาย เช่น

แล้วเมื่อรักมากกลายกลับสูญเปล่า

จึงเป็นวันแห่งความเศร้าหมอง

(27.19)

คำว่า " กลายกลับ " มาจากคำว่า " กลับกลาย " หมายถึง เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นไป
(พจนานุกรมฯ 2525 : 61)

แล้ววันหนึ่งเรามาเจอหน้ากัน	เขอนั้นยังมีคู่ขวัญ
เป็นเงาเฝ้าคอยไม่ห่าง	ใจแสนจะปวดร้าว
ทนยืนยิ้มให้กับเขา	<u>เกลื่อนกลบ</u> รอยเศรวิหามอง

(44.11)

คำว่า " เกลื่อนกลบ " มาจากคำว่า " กลบเกลื่อน " หมายถึง ทำให้เรื่องเลือนหายไป
(พจนานุกรมฯ 2525:57)

สามเมฆตั้งเค้า	ลมพัดเบา ๆ
ฝนเริ่มตกมา	ดูน้ำท่าก็เริ่มออก
อึ้งอังกี่ร่ำ	กบเขี่ยตักรื่อง
<u>ทาส</u> ชักมา	เดือนชานาไปไกลหวน

(1.31)

คำว่า " ทาสชัก " มาจากคำว่า " ชักทาส " หมายถึง ไล่ตามถึงความเป็นอยู่หรือ
ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นกันเอง (พจนานุกรมฯ 2525:391)

คนมีอาคาร	เขตบ้านเป็นส่วนกันไป
<u>จำป็อง</u> ปกไว้	ในทรัพย์สินเขตดิน

(38.1)

คำว่า " ป็องปก " มาจากคำว่า " ปกป็อง " หมายถึง คุ่มครองป้องกัน (พจนานุกรมฯ 2525:493)

ไม่เคยมีเกียรติ ไม่มีศักดิ์ศรี
ไม่ได้แข็งแม้ปัญหาสารพัน

แต่เป็นพลเมืองดีที่ชื่อสัตย์ซื่อซัน
ไม่ว่าช โคน โทษทัณฑ์ ช่า เหยียบ รังแก

(3.37)

คำว่า " ช่าเหยียบ " มาจากคำว่า " เหยียบช่า " หมายถึง ละเมิดให้เสียหาย
(พจนานุกรมฯ 2525:878)

เงินงานเงินงาน เงินะเจ้า
เบาหนักเบา หนักเบา เราสู้
ตราชีวิต ไม่ ลั่น ลง จง หัด ขึ้น

(3.24)

คำว่า " หัดขึ้น " มาจากคำว่า " ขึ้นหัด " หมายถึง สู้ ไม่ ยอม ถอย (พจนานุกรมฯ 2525 : 659)

2.2 การสับคำปรากฏสองตำแหน่ง คือปรากฏทั้งคำเดิมและคำที่สับแล้ว เช่น

กลไก - ไกกล

ฉันจะคิดทำกลไกเปลี่ยนจิตใจคน ให้ใจทุกคนมันคงซื่อตรงแน่นอน
หากฉันทำได้จะเปลี่ยนใจใส่เครื่อง ไกกล ให้เขคนแรกก่อนผู้ใดก่อนใครทุกคน

(29.30)

จดจำ - จำจด

ถ้อยคำหวานที่เขนั้นเคยบอก
จด จำ ไว้ในห้อง หัวใจที่เศ รา หมอง
ฉันรอและจำ จด เอา ไว้

(30.11)

ลวงหลอก - หลอกลวง

ฉันรักจริงในหัวใจ	แม้พบใครใจเหมือนกัน
ขอรักนิรันดร์ไม่จากไป	แต่เจอใครในใจมีรักลวง
รักลวงหลอกบอกกันใด	จงไปไกลไกลไม่ขอเจอ
...ฉันนั้น ไม่เหมือนใครให้เธอทำ	จะ <u>หลอกลวง</u> ดวงใจจนชั่วตรม
ดังเคยทำใครทุกซัทน	เขอมองคนผิดไป

(34.31)

สร้างสรรค์ - สรรค์สร้าง

สร้างไฟ <u>สร้างสรรค์</u>	<u>สรรค์สร้าง</u> สังคม
ขจัดไฟทุกซัตรม	ให้ผู้ยากไร้
ใหม่ให้กิน	เก็บดินไว้ทำไร่
อย่าให้ใครนะใคร	เกลือกกาษกินดิน

(34.31)

กูร้อง - ร้องกู

ไอ้วันตีวันตีวันที่เป็นไท	กูร้องไปเมืองไทยของเรา
ร้องกู่ร้องไปเพลงชาติไทยเดียวกัน	ร่วมกันร้องเพื่อนมองไทย

(40.20)

ชักชวน - ชวนชัก

แล้วคุณจะเสียใจ	ไม่ไปโรงเรียนสักวัน
พ่อแม่สั่งเสียมานาน	หวังวันเห็นลูกสุขสม
มีคนคอยชักชวน	หรือชวนชักคนอื่นจน
เลิกคิดข่มเสขื่อดม	ชื่อที่อफीอมยังแค่แมงกิงพัน

(39.24)

ใจสอง - สองใจ

อุกาทรม์สอนเตือนผู้คน
ต้องพลิกกายพลิกใจของตน
ไว้คนเห็นใจแม้วันทอง

ว่าผู้หญิงในสังคมชั้นชน
สนองรับกฎเกณฑ์ทุรชน
กลายเป็นหญิงใจสองสองใจใครเล่าทำ

(3.29)

รักแรก - แรกรัก

รักแรกเมื่อแรกรัก
รักแรกเมื่อแรกเชย

หวานมันรักเจ้าเอ๋ย
แรกรักเอ๋ยหลงวิมาน

(2.19)

ท่องเที่ยว - เที่ยวท่อง

ไปท่องเที่ยวท่องไทย
มาด้อม ๆ มอง ๆ
เห็นฝรั่งเดินมา
ยกมือยกไม้

ฝรั่งมากมายเข้ามาเที่ยวท่อง
ผมสีทองตัวใหญ่ใหญ่
แล้วก็ฮ่าตึกกะใจ
ฝรั่งกับไทยเข้าใจกันเอง

(17.32)

ปลั่งพลาด - พลาดปลั่ง

ถึงมือจะเหนียว
ถึงมีความชำนาญ
ยังเกิดอาการปลั่งพลาด

มันก็เกี่ยวกับสิ่งซาร (ซ้ำ)
ยังเกิดอาการปลั่งพลาดพรวด
ไม่ใช่เรื่องประหลาดเขาพลาดปลั่งจริง ๆ

(5.8)

สองเรา - สองเรา

แต่แล้วเหมือนเวรและกรรมชักรา

กางกันเราสองให้พวกรากจากกัน

ด้วยรักสองเรา

เขออยู่แห่งไหนฉันทวนคำนึง

ไฉนนำเปลี่ยนโชคชะตา

เราสองเข้าใจรักกันคงมั่นในใจ

(2.11)

ยามเย็น - เย็นยาม

ยามเย็นลมโชยมา

เย็นยามลมโชยมา

แผ่นผายผาดโผน

กำเชือกแน่นไว้

ชักว่าวขึ้นฟ้าล่องลอยเล่นลม

ชักว่าวขึ้นฟ้าล่องลอยเล่นลม

ล่องฟ้าเล่นลมสุขสมตั้งใจ

โยกสายดึงสายให้ลอยลมบน

(3.25)

ทายท่า - ท่าทาย

ด้วยปีกอันเหี่ยวแห้ง

ถึงแม้จะบินได้ยาว

กางปีกได้ทุกครา

ยืนหยัดขึ้นทายท่า

ด้วยแรงในวิญญาณ

เงยบเหงาในวิญญาณ

ยืนหยัดขึ้นทายท่า

ยืนหยัดขึ้นท่าทาย

(3.22)

เครื่องกึ่งหาง - หางเครื่อง

คนเปิดเพลงสื่อกลางดนตรี

มีชวาคุศนออกล้อกัน ไป

บนเวทีที่มีดนตรี

บางเวทีเครื่องกึ่งหาง

พาไมตรีของเสียงเพลงไป

ตอบจดหมายมิตรรักแฟนเพลง

เครื่องดนตรีจัดไว้เป็นทาง

หางเครื่อง

(9.3)

3. การเล่นคำด้วยวิธีการเรียงคำสับตำแหน่ง

ผู้แต่งเล่นคำด้วยวิธีการเรียงคำสับตำแหน่งในประโยค หรือในกล่มวลี การเรียงคำสับที่สับตำแหน่งในวลีหรือประโยคทำให้หน้าที่ของคำเปลี่ยนไปแต่อาจไม่เปลี่ยนความหมายเพราะผู้แต่งใช้คำกริยา คือ เป็น หรือใช้คำสันธานให้เลือกเอา จึงทำให้การสับตำแหน่งของคำไม่กระทบความหมาย

3.1 เรียงคำสับตำแหน่งระหว่างคำนาม เช่น...ก็มัว เข้าซีชายที่อยากเป็นหญิง

(มันกำลังเดินทางเข้ามา)

เอดสั้นะซี

(ทำยังไง)

ถ้าไม่รักชีวิตก็ตามใจ

หญิงที่อยากเป็นชาย

ใช่ใครที่ไหง

ไม้รื้อป้องกัน

ชีวิตคงต้องมลาย

(7.20)

ขอ เป็น ใคร ใคร เป็น ขอ

ฉันทนฉันเ จอะฉันเ จอ

ขอ เป็น ใคร ใคร เป็น ขอ

ช่างงามช่างสวยคล้ายหมวยทน้อยทน้อย

หน้าตาอย่างนี้ฉันเ ฝ้าคอยหา

หน้าตาอย่างนี้เ ชิกชีหัวใจ

(30.5)

ใคร คือ ขอ ขอ คือ ใคร

มาษาไซ้ไหม

หลอกหลวงกันไป

ในมาษาแพนตาซี

(14.13)

ข้างบ้านเค้ามีคอนเ ลีร์ต

เขามี เบริดกับพรตักดิ์ปะทะกัน

บ้านเราไม่มีเ ินดู

ได้แต่เ ึ่งยทุณิกชะว่าอู้อยู่ในนั้น

ฝังไปเกิดน้อยใจขึ้นมา

(ฝังไปเกิดน้อยใจขึ้นมา)

จึงเปิดคอนเ ลีร์ตกลางนา

ใช้ชื่อว่าคอนเ ลีร์ตคนจน

คันทาก็คือเวทเวทก็คือคันทา

ก้านกล้วยมาเป็นกีตาร์ (ซ่า)

เอาฟันมาเป็นไมโครโฟน

(17.10)

3.2 เรียงคำสับที่ตำแหน่งระหว่างคำกริยา เช่น

อเมริกาอมารีเกไซซัดไซเซ

สงครามเวียตนาม

หลานแสนคนตายลูกปืนคำราม

ลูกไฟไหม้ลามลูกบอมบ์ทำลาย

ลูกเล็กเด็กแดงตายแห้งแห้งแก่

ทั้งพ่อแม่ร้างແหลกสลาย

จะตายหรือ เป็น จะ เป็น หรือ ตาย

ไม่มีความหมายชีวิตมีดมน

(6.23)

4. การเล่นคำพ้องรูป

การเล่นคำพ้องรูปคือการนำคำที่มีรูปและเสียงเหมือนกันมาใช้ในความหมายต่างกัน

เช่น

ชไมย

เห็นหัวโต ๆ พุงป่อง ๆ	แต่ร่างกายกระห่องก่องบมีแรง
มีแต่ลมหายใจเลี้ยงชีวิต	มันมิใช่ความผิดติดความจน
ยังเป็นผู้เป็นคนเหมือน ๆ เขา	พันฟางขาว ๆ เส้นผมดำ ๆ ...
คนตานชไมยพุงโร ๆ เป็นตานชไมย	คนหัวชไมยพุงโต ๆ เป็นหัวชไมย

(5.9)

คำว่า " ชไมย " คำแรกเป็นส่วนหนึ่งของคำว่า " ตานชไมย " เป็นคำนามหมายถึง ชื่อโรคพยาธิลำไส้อย่างหนึ่งมักเป็นแก่เด็กอายุประมาณ 5 ขวบขึ้นไป ทำให้ลักษณะผอมท้องป่อง ก้นปอดกินอาหารไม่ค่อยได้ ปวดท้อง ชิม (พจนานุกรมฯ 2525:340)

คำว่า " ชไมย " คำที่สองเป็นคำนามหมายถึง ผู้ลักทรัพย์โดยปริยายหมายถึง ลอบทำในสิ่งที่ตนไม่มีสิทธิ์หรือไม่ได้รับอนุญาต (พจนานุกรม 2525 ; 129)

นา

ไอ้ไอคำเอสมแม่สาขบัว	บ้านเคยเนาว่าเขามาฮิดไป
ที่นาตาชายเคยทำเลี้ยงตน	เข้าเมืองหลวงทักทายผู้คน
ชายที่ <u>นา</u> ของตนไปแลก <u>นา</u> พ่อคืน	ไอ้ไอนางเอสมอายุมันขวัญฮิ้น

(39.26)

คำว่า " นา " คำแรกเป็นคำสแลง หมายถึง ความสาว ความบริสุทธิ์ ในที่นี้ " ชายนา " หมายถึง การชายตัว

คำว่า " นา " คำที่สองเป็นคำนาม หมายถึง พื้นที่ราบทำเป็นคันน้ำเป็นแปลง ๆ สำหรับปลูกข้าว (พจนานุกรมฯ 2525:429)

แบก

รถแบกมาแต่สินค้าใหญ่ ๆ

แต่หัวใจคนขับนั้นแบกความจน

มีทรานซิสเตอร์เป็นเพื่อนอยู่บนถนน

จะอดจะทนทานบ้านทุกคนอย่าห่วงใย

(17.33)

คำว่า " แบก " คำแรกเป็นคำกริยา หมายถึง ยกของที่มีน้ำหนักวางบนบ่า (พจนานุกรมฯ 2525:483) แต่ในที่นี้หมายถึง บรรทุก

คำว่า " แบก " คำที่สองเป็นคำกริยา หมายถึง รับภาระหนัก (พจนานุกรมฯ 2525:483)

5. การพวนคำ

การพวนคำ เป็นการเล่นภาษาลักษณะหนึ่งในเพลงไทยสากลที่แสดงความสามารถทางภาษาและอารมณ์ขันของไทย บางครั้งยังทำให้หลีกเลี่ยงการกล่าวคำหยาบคายอีกด้วย การพวนคำเป็นการพวนเสียงสระของคำ 2 พยางค์หรือ 3 พยางค์ โดยพวนเสียงสระสลับที่กันของพยางค์ต้นกับพยางค์ท้าย เช่น

ญี่ปุ่น - ญี่ปุ่น

ยุคของนักล่าอาณานิคม

แบบใช้ปืนข่มขู่หมดสมัย

ญี่ปุ่นญี่ปุ่น ก็กับซามูไร

ออกล่าแบบใหม่ใช้หูกบาล

(1.6)

นิวยอร์ก - ทนออกฮิว

ใ้ นิวยอร์กทนออกฮิว

ตึกอาคารสูงหมื่นแสนศอก

ฝนลมปลิวหนาวเหน็บแทบเนื้อค

มันผูกมันงอกราวกับหน่อไม้บง

(6.26)

แซกดอย - คอยแดก

ขอฟ้ามาประทาน สิ่งอันสดใส ไว้คนแซกดอย

(19.13)

การพวนคำคำนี้เพื่อต้องการหลีกเลี่ยงคำหยาบ

เสือกระบาก - สากกระเปือ

ใ้เสือล่าบาก

มาฟังเรื่องของเสือเสือ

เอ๋ยเสือกระบากสากกระเปือ

ฉันจะเล่าตรงนี้

(6.30)

6. ใช้คำกริยาเรียงกันหลายตัว

การใช้คำกริยาเรียงกันหลายตัวโดยใช้ประธานตัวเดียวกัน ถือเป็นลักษณะเด่นของการเล่นคำลักษณะหนึ่งในเพลงไทยสากล คำกริยาที่เรียงกันเป็นกลุ่มคำนั้นจะมีความหมายคล้ายกันหรืออยู่ร่วมกันได้ ถ้าในภาษาปกติเราจะถือว่าเป็นการใช้คำฟุ่มเฟือย แต่ในบทเพลงซึ่งเป็น

ภาษาคำประพันธ์ ผู้แต่งจงใจใช้เพื่อเล่นกับภาษา เช่น

นี่คือรถไฟ

หากใครอ้างว้าง

ขอเชิญ

แล่นไป ณ ที่ปลายทาง

หวังพบความชื่นใจ

พักอาศัยร่วมทาง

(2.16)

คำว่า " พัก " หมายถึง หยุดชั่วคราว อยู่ชั่วคราว อาศัยชั่วคราว (พจนานุกรมฯ 2525 : 579)

คำว่า " อาศัย " หมายถึง นกพิน นกพ่อน (พจนานุกรมฯ 2525:904)

คำว่า " ร่วมทาง " หมายถึง เดินทางไปด้วยกัน ไปทางเดียวกัน

กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวกับการเดินทาง

แล้วคุณจะเสียวใจ	ไม่ไปโรงเรียนสักวัน
พ่อแม่ส่งเสียนมนาม	หวังวันเห็นลูกสุขสม
มีคนคอยชักชวน	หรือชวนชักคนอื่นจม
เลิกคิดข่ม <u>เสพ</u> <u>ซื้อ</u> <u>ดม</u>	ซื้อท็อฟฟี่อมยังแค้นแกงกินพัน

(39.24)

คำว่า " ชุ่ม " หมายถึง ช้อน แอบซ่อนคอยที่อยู่ (พจนานุกรมฯ 2525:283)

คำว่า " เสพ " หมายถึง กิน บริโภค (พจนานุกรมฯ 2525:820)

คำว่า " ซื้อ " หมายถึง เอาเงินตราแลกกับสิ่งของ (พจนานุกรมฯ 2525:282)

คำว่า " ดม " หมายถึง ให้จมูกสูดกลิ่น (พจนานุกรมฯ 2525:291)

กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวกับการเสพษาเสพติด

เกิดบนดินแดนกันดาร	ห่างไกลไร้ความเจริญ
ห่างเมืองมหานคร	แผดร้อนลูกกลมทำลาย
สัตว์ร้ายคำรามระร่ำ	ลูกงัวผวากระเจิง...มอ
ดุ่ม <u>เดิน</u> <u>ดำ</u> <u>เนิน</u> <u>เดินทาง</u>	หลีกร้างแดนดินเรือนนอน
ชอกชอนหลบลิ้นไม้ย	

(1.3)

คำว่า "ดุ่ม" หมายถึง ก้มหน้าก้มตาเดินไปเรื่อยๆ โดยไม่ดูอะไร (พจนานุกรมฯ 2525:304)

คำว่า "เดิน" หมายถึง ยกเท้าก้าวไป (พจนานุกรมฯ 2525:307)

คำว่า "ดำเนิน" หมายถึง เดินไป (พจนานุกรมฯ 2525:300)

กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำที่เกี่ยวกับการเดินทาง

หลากหลาย

ล้วนมากมาย โจรทมิฬ

ล้วงกระเป๋าสูบเฮโรอีน

ปล้นจึกินสิ้นรักดี

ตัดลักชิงของเบา

โกง เขาก็มี

บ้าง โกง เชื้อคัก โคนหลายปี

ค้าฉิ่นก็มีล้วนดาวดารา

(7.10)

คำว่า "ลัก" หมายถึง ลอบทำในสิ่งที่ไม่ดีโดยทุจริตผิดกฎหมาย เช่น ลักทรัพย์

(พจนานุกรมฯ 2525:705)

คำว่า "ชิง" หมายถึง แย่ง (พจนานุกรมฯ 2525:267)

คำว่า "ของเบา" หมายถึง อากาศที่ข่องเข้าไปลักสิ่งของของเขาเพื่อไม่ให้เจ้าของรู้ตัว

(พจนานุกรมฯ 2525:652)

คำว่า "โกง" หมายถึง ใช้อุบายหรือเล่ห์เหลี่ยมหลอกลวง เช่น โกงเงิน (พจนานุกรมฯ

2525:119)

กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวกับการโกงและการโจรกรรม

เกิดบนดินแดนกันดาร

ห่างไกลไร้ความเจริญ

ห่างเมืองมหานคร

แผดร้อนลูกลมทำลาย

สัตว์ร้ายคำรามระรัว

ลูกจ้าววากระเจิง...มอ

ดุ่มเดินด้าเงินเดินทาง

หลีกร้างแดนดินเรือนนอน

ชอกชอนหลบลิ้นภัย

(1.3)

คำว่า " ซอกซอน " หมายถึง ค้นค้นไป (พจนานุกรมฯ 2525:277)

คำว่า " หลบ " หมายถึง หลีก เลี่ยงไม่ให้พบ แอบ (พจนานุกรมฯ 2525:843)

คำว่า " ลี้ " หมายถึง หลีกหนีไป รักษานอนอยู่ที่ลับตา (พจนานุกรมฯ 2525:714)

คำว่า " หนี " หมายถึง หลีกไปให้พ้น ไปเสียให้พ้นจากอันตราย (พจนานุกรมฯ 2525:834)

กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวกับการหนี

รู้ว่าวันแห่งความหมองหม่น

อาจทำฉันสับสนเศร้าเสียใจ

ด้วยตัวเธอไม่เคยเลศลิกครวญให้ความจริงใจ

การจากไปคงถึงสักวัน

(34.42)

คำว่า " สับสน " หมายถึง ประปนกันยุ่งไม่เป็นระเบียบ (พจนานุกรมฯ 2525:795)

คำว่า " เศร้า " หมายถึง สลด ระทอ หมอง (พจนานุกรมฯ 2525:761)

คำว่า " เสียใจ " หมายถึง ไม่สบายใจเพราะมีเรื่องไม่สมประสงค์ (พจนานุกรมฯ 2525:822)

กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวกับจิตใจ

ให้ฉันต้องทนหมองไหม้

น้ำตาหยดร่วงรินไหลเสียใจทุกคืน

(28.32)

คำว่า " หยด " หมายถึง ไหลหรือทำให้ไหลหลุดออกมาเป็นหยาด ๆ (พจนานุกรมฯ 2525:840)

คำว่า " ร่วง " หมายถึง หล่น หลุด (พจนานุกรมฯ 2525:668)

คำว่า " ริน " หมายถึง เทให้ไหลออกไปเรื่อย ๆ ทีละน้อย (พจนานุกรมฯ 2525:685)

คำว่า " ไหล " หมายถึง เคลื่อนที่ไปอย่างของเหลว เช่น น้ำ (พจนานุกรมฯ 2525:868)

กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวกับการไหลของน้ำตา

หวนคืนมาอีกครั้ง
ที่เก่าเวลานี้
มีเพียงแต่ฉัน

สุดเหงามโน้ต
ไม่มีเซอซิดเคียงใกล้
โศกศัลย์เศร้าซึมอาลัย

(35.9)

คำว่า " โศกศัลย์ " หมายถึง เป็นทุกข์ เดือดร้อนเหมือนถูกศรแทง (พจนานุกรมฯ 2525:762)

คำว่า " เศร้า " หมายถึง สลด ระทม หมอง (พจนานุกรมฯ 2525:761)

คำว่า " ซึม " หมายถึง กริยาที่เหงาหงอยไม่ค่อยพูดจาไม่เบิกบาน เช่น นั่งซึม (พจนานุกรมฯ 2525:282)

คำว่า " อาลัย " หมายถึง ห่วงใย พัวพัน ระลึกถึงด้วยใจผูกพัน (พจนานุกรมฯ 2525 : 903)

กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวกับจิตใจ

ไม่เคยไหวหวั่น
หากใจผันไป
มั่นคงด้วยใจ

ไม่หวาดหวั่นพรันฝรั่งใคร
ใจซายก้าวไปก็ไป
ดีร้ายทุกข์โศกตรมพบพาน

(3.1)

คำว่า " ไหวหวั่น " หมายถึง สั่นสะเทือน โอนเอน ครั่นคร้าม (พจนานุกรมฯ 2525 : 846)

คำว่า " หวาดหวั่น " หมายถึง พรันกลัว (พจนานุกรมฯ 2525:846)

คำว่า " พรันฝรั่ง " หมายถึง นึกหวาดหวั่น นึกพรันใจ (พจนานุกรมฯ 2525:571)

กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวกับจิตใจ

ปีกแห่งความรักคลี่กางโอบ

มัน ในรักสอง เรามัน

ไม่แปรเปลี่ยนผัน

หม่นเวียนเปลี่ยนแปลง

(2.11)

คำว่า " แปร " หมายถึง เปลี่ยนกลายเป็นจากลักษณะหรือภาวะเดิม (พจนานุกรมฯ 2525 : 539)

คำว่า " เปลี่ยน " หมายถึง เอาสิ่งหนึ่งเข้าแทนอีกสิ่งหนึ่งโดยกรรมวิธีต่าง ๆ (พจนานุกรมฯ 2525:536)

คำว่า " ผัน " หมายถึง เปลี่ยนไป (พจนานุกรมฯ 2525:548)

คำว่า " หม่นเวียน " หมายถึง เวียนไป เปลี่ยนเมื่อไป (พจนานุกรมฯ 2525:839)

คำว่า " เปลี่ยนแปลง " หมายถึง ทำให้ลักษณะต่างไป (พจนานุกรมฯ 2525:536)

กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลง

ใหญ่เทียมฟ้า มากสมบัติฤทธา ผู้คนมาหมอบกาย
ถูกผิดหรือ เพียงแต่เอ๋ยแยมพราษ ผู้คนตายพื้นคืน
แน่ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ผู้คนต่าง เหลือบแล เหลี้ยวมอง
ความจริงท้องหิว ไช้นอนข้างทาง

(3.36)

คำว่า " เหลือบ " หมายถึง ช้ำเลื่องซ้ายตาตุ (พจนานุกรมฯ 2525:863)

คำว่า " แล " หมายถึง เห็น ดู ทอดตาเพื่อให้รู้เห็น (พจนานุกรมฯ 2525:725)

คำว่า " เหลี้ยว " หมายถึง ผินไปทางขวาหรือทางซ้ายอย่างเอี้ยวคอ (พจนานุกรมฯ 2525:863)

คำว่า " มอง " หมายถึง มุ่งดู (พจนานุกรมฯ 2525:621)

กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำกริยาเกี่ยวกับการมอง